Ч. 83 (14.915). Львів, субота 16. квітня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Воєвода Юзевський відійшов з Волині.

„ЗМІНА СИСТЕМИ, ЧУ ТІЛЬКИ ЗМІНА ОСІБ?" — ПИТАЄТЬСЯ „СЛОВО НАРОДОВЕ".

Акція деяких польських орґанізацій і деяких відломів польської преси, яку вони вели від довшого часу проти волинського воєводи Юзевського і яку в останніх днях особливо посилили, увінчалась успіхом: **воєводу Юзевського забрали з Волині.** Польська Телеграфічна Агенція принесла сьогодні вістку: волинського воєводу Юзевського перенесли на становище воєводи в Лодзі; на його місце приходить дотеперішній воєвода в Лодзі — Гауке-Новак.

З зідханням полекші стрінуло цю вістку львівське „Слово Народове" у замітці п. н. „Влада воєводи Юзевського на Волині скінчилася!"

„Вістку — читаємо в ній — про зміну на становищі воєводи в Луцьку прийме ціле польське громадянство Волині й Галичини і більшість польського громадянства у цілій Польщі з справжніми радощами. Воєвода Юзевський майже 10 літ — з малою перервою — виконував свій уряд на Волині і не тільки підтримував, але з з нічого будив до життя український націоналізм. Воєвода Юзевський протеґував волинські українські політичні орґанізації, переводив на спілку з мін. Понятовським пожвавлену парцеляцію більшої посілости між українських селян, серед яких розбуджував українське національне почуття".

„Слово Народове" стверджує, що діяльність воєводи Юзевського обєднала проти нього ціле польське громадянство Волині без ріжниці політичних поглядів та що він тримався на своєму становищі тому, бо тішився довірям найвищих чинників. Щойно як він заанґажувався в акції, що противилася „повротові зрущеней людносьці Волиня до польскосьці", напір „опінії публічней" був такий сильний, що його перенесли до Лодзі.

У цій своїй радости „Слово Народове" тривожиться тільки одним: „чи ця зміна на Волині буде зміною системи, чи тільки осіб?"

Відхід воєводи Юзевського з Волині вважаємо такою політичною подією, що займемо до неї становище окремо, ширше. Однак відразу зазначимо з цілим притиском, що коли „ціле польське громадянство" прийняло той відхід „з радощами", то й ціле українське громадянство стрінуло його — **без найменшого смутку.** З цього одного видно, що справа не така проста, як здається польським ендекам. Очевидно, казати про те, що воєвода Юзевський „розбуджував з нічого український націоналізм на Волині" — можуть тільки такі анальфабети в українських справах, як пп. редактори зі „Слова Народового". Адже нпр. у 1922 році, коли більш національних меншин на Волині здобув 100% мандатів, не було там ще п. Юзевського! І Петра Певного теж ніхто українським націоналістом не назве!

Реорґанізація осередньої влади СССР.

КОЛЕҐІЯЛЬНИЙ УСТРІЙ НАРОДНІХ КОМІСАРІЯТІВ.

Перед кількома днями президія найвищої ради СССР віддала керму наркомів важкого промислу і комунікації колеґіям; тепер так само переорґанізовано ще два наркоми: легкого і харчевого промислу. Майже до всіх колеґій належать вищі урядовці ГПУ.

У Москві говорять, що небавом введуть колеґіяльний устрій і до наркому закордонних справ.

„Закон про охорону ладу в державі" увійшов у життя в Румунії.

В румунському урядовому денннику появився закон про оборону порядку в державі, такого змісту:

1) Заборонено пропаґанду за зміною державного устрою, клясовою боротьбою, проти плачення податків та вся пропаґанда в школі і церкві, крім того голошення релігійних доктрин, що їх держава не визнала.

2) Заборонено нелеґальні зібрання та вуличні походи і співи, що мають характер політичної демонстрації.

3) Заборонено брати участь у процесіях і маніфестаціях, яких ціль заборонена законом, уживати озброєних формацій для політичних демонстрацій, поширювати заборонені законом друки.

4) Заборонено діставати якунебудь винагороду із закордону на цілі, заборонені правом.

5) Діяльність усіх політичних орґанізацій не сміє виходити поза норми передбачені правом.

6) Тайні релігійні товариства заборонені.

7) Орґанізаціям не вільно вживати назв розвязаних орґанізацій.

8) Про розвязання орґанізацій рішає рада міністрів. Майно розвязаних орґанізацій буде ужите на суспільну опіку.

9) Особи, що дістають якунебудь винагороду від держави, не сміють брати участи в політичній діяльности.

10) Студенти й учні не сміють мішатись до політичного життя.

11) Товариства, що дають матеріяльну підтримку забороненим орґанізаціям, будуть розвязані.

12) Заборонено уладжувати збірки на розвязані орґанізації та переховувати особи, що їх засуджено, або що за ними шукає поліція.

13) Заборонено розповсюднювати дипломатичні документи, що торкаються ладу в державі.

Особам, що нарушили би ці заборони, загрожує вязниця від 3-ох до 5-ох літ і концентраційний табор від пів до одного року. Крім того вони не могтимуть займати публічних урядів, видавати ані редаґувати періодиків та робити доставив для держави.

Кінець страйкової анархії у Франції.

Французький уряд опрацьовує тепер протистрайковий закон, що появиться як декрет. Цей закон постановлятиме, що коли в якійсь фабриці вибухне страйк, представник держ. адміністрації має перевести негайно між страйкуючими плебісцит. Якщо більшість робітників заявиться за страйком, тоді автоматично будуть припинені дотеперішні умови про працю і конфлікт піддається арбітражевій процедурі. Колиж більшість буде проти страйку, меншина, яка старатиметься перешкоджати праці, підпадає суворим карам за підбурювання до нелеґального страйку і за евентуальне обсадження фабричних теренів.

Ентузіязм.

Львів, 15. квітня 1938.

Ми вичитали в газетах вістку про враження, що його в Англії викликав недільний німецький плебісцит у справі „аншлюсу". Англійці, читаємо, рахувалися з тим, що в державній Німеччині за злукою з Австрією чи пак за прилученням до Австрії німецької батьківщини, голосуватимуть всі, а в самій Австрії — велика більшість. Знали теж згори, що німецький пропаґандивний апарат працюватиме з найбільшою прецизністю і той хист організувати масову маніфестацію з усіми декоративними акцесоріями, який виявився з нагоди XI. Олімпіяди, норимберських зїздів, відвідин Мусолінія у Німеччині, чи хоч би першого після аншлюсу вїзду Гітлера до Відня, — виявиться в цілій величі і в даному випадку. А всеж ніхто з англійців не сподівався, що голосуватиме аж така скількість управнених, що за аншлюсом упаде аж стільки голосів, що актові голосування товаришитиме аж такий могутній, всенародній, масовий ентузіязм. І англійці, які з кожної події хотять черпати досвід (мабуть єдиний в Европі нарід з таким тонким змислом реалізму та з хистом — учитися на поразках минулого), з острахом призадумуються, що буде, коли такий масовий ентузіязм нації з такою динамічною силою — звернеться у напрямку, що йтиме проти европейського мира (читай: проти англійських інтересів),

Нема ніякого сумніву, що в наших неспокійних часах, коли людськість стала така нервова, питання настрою грає першорядну ролю в політичних справах. Настрій мас належить до тих „імпондерабілій", які мають свою питому вагу в чисто реальній політичній калькуляції. І тому від непамятних часів, коли ще не було держави, як правно-політичної організації в нинішньому розумінні, кожний володар старався витворити в підчинених собі масах настрій, потрібний йому для конкретних цілей: війни, мира, нової данини чи нового військового набору. Питання воєнної пропаганди творить цілу окрему ділянку, так само, як взагалі пропаганда стала вже немов окремою ділянкою теоретичного та практичного знання, на яке складається перш усього знання людської психіки та психольоґія маси. Як у практиці виглядає пропаганда воєнного часу, про це м. і. пророчисто говорить славна книжка Поншомбія „Брехня у воєнному часі".

Ентузіязм — це той рушійний чинник, без якого не може обійтись ніяка масова акція. Ентузіязм необхідний для втримання нації у такому духовому стані, який єдино здібний до творчих конструктивних діл. Ентузіязм, скерований на діло знищення і руїни, вироджується у масову психозу, небезпечну для людського роду. Що може ентузіязм, бачили ми не тільки на геройських подвигах Термопіль, Маратону, Канн і Капуї, переходу крізь Альпи Наполеоном, але в нашій українській історії на козацьких походах проти турків чи у добі Хмельниччини, — але й бачили ми у часах української визвольної боротьби: і польська сторона у Львові вміла витворити у себе ентузіязм боротьби і червоне командування вміло безумовно надхнути ентузіязмом таку таращанську дивізію, (зложену майже з самих українців!) і після битви під Чортковом запанував в УГА та серед населення ентузіязм і Мотовилівка булаб неможлива без настрою ентузіязму, що разом з залізною дисципліною творив ідеальну симбіозу в СС-ах...

А проте є велика ріжниця між підходом до ентузіязму українців та чужинців. Є вже у нас цілі теорії про те, що ентузіязм, настрій вдохновлення та настрій захоплення — це все. Хай, мовляв, буде ентузіязм, з ним прийде немов автоматично, само з себе. Іншими словами — спершу ентузіязм, потім сама справа. Колиж не-

ма ентузіязму, то й невідомо — для якої справи він потрібний. Настрій, почування — це все: розум, льогіка, інтерес — не рахуються. У чужинців навпаки: спершу повстає плян, потім уроблюють настрій, потрібний для його реалізації, що більше, частинна реалізація того пляну служить для тимбільшого підбадьорення мас. Усім кермує здоровий розум, почуття свого інтересу, холодно вироблений плян. Так було з усіми актами, що їх творить Гітлер : з вмаршом до Надренії, з заведенням загальної військової служби, з протикомуністичним бльоком держав, з „аншлюсом". І на нашому галицькому терені ми були свідками, як у поляків зродився плян консолідації, як повели у цій справі акцію порозуміння, що довела до створення Комітету, як витворили настрій польського ентузіязму, що його використали і проти нас у послідовній протиукраїнській роботі.

На превеликий жаль, на нашому українському суспільно-політичному ґрунті нема тепер ані настрою ентузіязму ані ніякого пляну якоїнебудь реальної роботи. Працюють установи й організації, але бє їх політична розпорошеність, політична інерція та суспільно-політичний маразм. Нема осереднього кермуючого та консолідуючого чинника, такого, що ініціював би акцію, яка всилі булаб викресати ентузіязм громадянства, нема теж спроб творити ентузіязм, потрібний для переведення конкретних діл.

Очевидно, на довшу мету такий стан неможливий. І тепер він уже цілком нестерпний, і тепер уже поодинокі громадяни та цілі громадські гурти відчувають, що нарід не може обійтись без такого морального підему, який необхідний для невсипущої конструктивної праці. Всі здорові національні сили борються проти настрою дефетизму та поборюють його прояви. Віримо у того здорового ґенія української нації, який не дозволить, щоб настрій дефетизму прийшов на місце настрою ентузіязму, творчого ентузіязму праці та боротьби за кращі умовини життя!

ік.

Плебісцитовий поїзд.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 11. квітня 1938.

Дня 10. квітня небагато німців, старих і нових австрійських, полишилося в межах Швайцарії, також очевидно як і в інших державах, де перебувають німецькі громадяни. З огляду на те, що Женева положена лише над озером, а не над морем, де можна виїхати поза трохмильове територіяльне пасмо і голосувати на німецькім кораблі, довелося німецьким громадянам Женеви, між ними й одному українцеві, виїхати до Лерраху, найближчого німецького міста, якийсь десяток кільометрів від Базеля, отже зробити подорож приблизно 5 годин поспішним поїздом. Для кількох сотень цих виборців з місцевим консулем на чолі призначено спеціяльний поїзд, по знижений, але на нашу мірку всеж досить високій ціні. І справді, скільки знайшлось би українських, та й не лише українських виборців, які з власної волі зголились би заплатити приблизно 20 зол. і витратити цілий день, хоч і неділю, щоб приєднати свій голос до інших, знаючи, що за дотичну справу віддадуть свої голоси міліони старих і нових німецьких громадян і ствердять її майже стовідсотково!.

Але тут і не йшло про звичайний плебісцит, один з таких, які у Швайцарії відбуваються часом кілька разів на рік, а йшло про вияв національної солідарности перед власною нацією і перед цілим світом, в якій майже кожний німець бере участь. Лише завдяки цій національній солідарности міг перевести Гітлер серед німецької нації дещо таке, у що ще кілька років тому небагато людей вірило в Европі.

Самий плебісцитовий акт дуже нескладний. Подорожні плебісцитового поїзду попрямували за прапором женевської німецької кольонії на площу перед двірцем, і дотичний впорядчик подав їм через голосник до відома, що німці з чужини мають складати свої виборчі бюлетени в новім ратуші, а австрійці у старім. Німці дістали білі бюлетені, австрійці зелені. По перевірені пасу та конзулярної виборчої посвідки видавали бюлетен. На ньому зазначено два кружки: на одному надруковано „так", на другому „ні". На одному з них треба поставити хрест, покласти до коперти і подати урядовцеві при столі, який складає їх на купу. Хто хотів заявити „ні", міг це цілком спокійно зробити, але оголошення вислідів плебісциту показує, що це робили лише у виїмкових випадках. Бо нечисленним противникам сучасного німецького уряду вистачає цілком просто не брати участи у голосуванні. Це вони моглиб зробити також безпечно, як і подати бюлетен із запереченням. Ствердити наявність чи відсутність когось при виборах властиво досить тяжко.

Але ті, які й повірять, що з примусом плебісцит не мав нічого спільного, можуть закинути, що високий відсоток голосів, відданих провідникові держави, є наслідком відповідної пропаганди. Пропаганду, розуміється, перевели із справжньою німецькою справністю. Пропаганди не бракувало, розуміється, і в Лерраху. Вулиці перетворено в алеї червоних прапорів з чорним гаковим хрестом на білім кружку; урочисто приймало місто численні плебісцитові поїзди, ціла весняна днина була повна походів, промов, перериваних окликами „гайль" та „зіг" і стрілами з малої гармати на одному з горбів над містом, патріотичними співами і музикою орхестр та з голосників. Вулиці були повні військових і спортових організацій, майже вся молодь ішла у спортових традиційних брунатних одностроях. Всі правиці підносяться безупинно для національно-соціялістичних привітів. Ці маніфестації дуже впливають, розуміється, на масову психольоґію, головно на основі попередніх державних заходів і в рямцях, на які дозволяє таке досить невелике місто, як Леррах.

У долині між двома рядами горбів, схилки яких біліють від цвіту овочевих дерев, а верхи вкриті темною зеленю сосон, ціле місто не має ніодного не то похиленого, а навіть обдертого будинку. Зверху одного з горбів на багато кільометрів навколо видно частину Надренщини недавно звільненої від заборони мати у своїх межах збройні сили держави. І всюди, де сягає око, видно ті самі чудово вибудовані оселі, получені рівними і широкими автомобілевими шляхами, що творять гордість Німеччини та Італії, залізницями, а ближче навіть трамваєвими лініями. Так виглядає більш-менш ціла Німеччина і розвивається невпинно далі. До цього розвитку прилучено тепер і Австрію. Отже нема дива, коли майже всі без виїмку німці дали з такою готовістю своє „так" теперішній владі.

Здається, що й ніхто з тих кількох тисяч українців, які мають німецьке громадянство, не завагався зробити те саме. Вже хочби тому, що без перемог німецької зброї над старою Росією не булоб мабуть і тої чотирорічної війни України проти Московщини, що поклала незрушні основи майбутньої незалежної Української Держави. Прилучення Австрії до Німеччини збільшило безперечно національні сили тої держави, що кермує фактично цілим протимосковським фронтом европейських держав. Добрим прикладом солідарности для українців в Европі можуть бути і ті плебісцитові поїзди, що попрямували 10. квітня з усіх кінців Европи до німецької Батьківщини.

М. Данько.

Хроніка Совітської України

ПЕРЕВИБІР ПАРТІЙНОЇ ВЛАДИ.

З наказу Москви в часі від квітня до ч[illegible] по всій Україні мусять перевибрати па[illegible] управи КП(б)У, причому — хай це буде [illegible] з засадами демократії — вибиратимуть т[illegible] голосуванням, за одним, правда, винятком [illegible] кретарів партійних комітетів, що насправді [illegible] ють найвищу владу, вибиратимуть явним [illegible] суванням. Бо, знаєте, справді візьмуть [illegible] тійні „демократи" та й виберуть тайним [illegible] суванням на секретаря партійного коміт[illegible] того, кого їм запропонували. А так і [illegible] і спокійно, і певно: „Хто за? Всі! Хто пр[illegible] Нікого! Хто стримаєся? Ніхто! Одного[illegible] і потрібну людину вибрали, і „середпартій[illegible] мократію" зберегли.

Проте-ж це буде тільки формальний [illegible] призначених уже секретарів, бо якось н[illegible] виглядалоб таке явне призначення, а [illegible] не можна було...

Справді, щойно 3-го червня 1937-го ро[illegible] брано на совітській Україні партійні у[illegible] що залишилося сьогодні з цих управ!..

Вибрали Центральний Комітет партії [illegible] весняних чистках, очистках і переч[illegible] 62-ох осіб, сьогодні з членів цього К[illegible] залишилось тільки 17 осіб. Вибрали [illegible] кретарів ЦК — сьогодні нема ні одно[illegible] брали політбюро у складі 16 членів і [illegible] — сьогодні залишилось 3-ох членів і [illegible] дидат. Вибрали так зване оргбюро (ст[illegible] ністраційний середпартійний орган) у [illegible] осіб — сьогодні нема з них ні одного. [illegible] 8 секретарів обласних партійних [illegible] сьогодні з них нема ні одного. Не будем [illegible] питися над питанням, де вони всі поділи[illegible] же довелося призначати на порожні [illegible] але краще буде, як цих призначення „д[illegible] тично" виберуть. Отже виберуть, [illegible] „ура" на честь Сталіна, надішлють [illegible] Сталінові, візьмуть на себе зобов[illegible] вати „по сталінському", ну, достеменно [illegible] це було 3-го червня 1937 року! Питання [illegible] в тому, чи надовго їх вистачить, цих [illegible] них?! Бо занадто пропаще місце ця „[illegible] соціялістична Україна", хто тільки [illegible] ламав зубів!!...

НОВА ЧИСТКА СЕРЕД ВЧИТЕЛІВ

Всім добре відомо, як багато „[illegible] роду" попролазило до народнього [illegible] освіти УССР, зрозуміло, як це [illegible] складі вчительського персоналу. Отже, [illegible] ревізувати склад вчителів завели з 1-[illegible] р.... ні не чистку, ні, але „атестацію". [illegible] щось інше, „атестація" мусить бути [illegible] товариська", бесіда голови і членів [illegible] педагогом про його практичну роботу [illegible] про його знання, освіту, політичн[illegible] „Не вмер Данило, так болячка задавила[illegible]

УКРАЇНСЬКА „ПРОЛЕТАРСЬКА" „ЛІТЕ[illegible]

Передусім не так легко, ну, [illegible] безпечно встановити ґенезу україн[illegible] тарської" літератури. Коли вису[illegible] її основником був Блакитний-Еллан, [illegible] вказали, що справжній її фундатор [illegible] Так, так Ленін заснував україн[illegible] ську" літературу. Цьому треба [illegible] слово! Дуже добра думка, але так [illegible] того ступня, що українськ[illegible] туру заснував Горкий. Теж не [illegible] адже виразно сказано: Горкий був [illegible] пролетарської літератури у цілому СС[illegible]

Тепер подають нову, теж [illegible] думку, що українську пролетарсь[illegible]

во сні створила боротьба за перемогу совітів на Україні проти „банд інтервентів і ворогів українського народу", боротьба проти них двох „братерських" народів. Справді, в той час, коли українські „буржуазно націоналістичні", „боротьбістські", „укапістські" тощо органи дуже „зводили наклеп" на російську робітничу клясу, на російських большевиків, нíби вони окупують Україну, „українські трудящі" висловлювали „захоплення і любов" до „великого російського народу" наприклад в таких словах:

„Вам, братья севера, вам, стойкіе бойцы,
восставшим первыми в борьбе за возрожденье,
вам, красные орлы — грядущего творцы,
шлем братские привет и восхощенье...
Нам памятны те дни, когда ценою крови
Вы принесли на юг весну раскрепощенья"...

Це написане влітку 1919-го року і це поклало початок „українській пролетарській" літературі. Занадто, очевидно, тут по цей бік Збруча „буржуазне" повітря: бо цілком погоджуючися з усією „пролетарскістю" цього твору, ніяк не можемо зрозуміти, в чому саме його „українськість"?!..

Але-ж істнує українська пролетарська література і є, як відомо й союз її письменників, є його президія. На останньому її засіданні розглядали поперше звіт драматичної секції українських пролетарських письменників: написано поверх 15 нових пєс, їх сюжет — це „героїчна боротьба українського народу з ворогами, квітуче колгоспне життя народження і формування нової людини сталінської доби".

Кочерга написав пєси: „Імя", „Чорний вальс", „Сусанін", лібрето для опери „Щорс" (ніяк не витанцюється ні це лібретто, ні ця опера!). Суходольський написав пєсу „Юність Тараса" і пєсу про „сина українського народу" (щоб хто часом не помилився!) Артема (російського ватажка шахтярських загонів 1919 р.). Левітіна скінчила пєсу під назвою „Дочка народу". Хелемський написав пєсу про „сина українського народу" Сашу Горвіца, Мокреєв написав „Жита цвітуть".

На цьому-ж засіданні вибрали комісію, що має зредагувати твори Шевченка... ні, не це видання в кількох томах яке припинили, бо редагували його „вороги народу", але один том вибраних творів... не в українській, тільки російській мові. Так нíби безпечніше. Крім цього видають твори й українською мовою, наприклад твори вірменського письменника, Ованеса Туманяна...

„Українські пролетарські" письменники вшанували 50-ліття смерти російського письменника Гаршина, концертами, радіопередачами, виданням його творів, і перейти в цьому навіть російських письменників.

Отак квітне „українська пролетарська літературна творчість". Л.

З ПРОТИУКРАЇНСЬКОГО ФРОНТУ.

„Хржесьціяньске Польско-Украіньске Звйонзкі".

В суботу, 9-го квітня ц. р., як це подає львівський „Дзєннік Польскі", відбулись у Дрогобичі загальні збори „Хржесьціяньск-ого Польско-Українського Звйонзку". Статут такого товариства ще в жовтні м. р. затвердило львівське воєвідство. Осідком головної управи цього товариства має бути Дрогобич, терен його діяльности — воєвідства: львівське, станиславівське, тернопільське. Завдання: „охороняти й поширювати засади християнської релігії, дбати про згідне співжиття та згідну співпрацю поляків з українцями, спільна праця поляків та українців на суспільному, господарському та культурному полі, уділяти членам, на випадок потреби, моральну і матеріяльну допомогу. Засоби діяльности: співучасть членів у богослуженнях та державних святах, плекати любов „ойчизни" і „цнут обивательскіх", уладжувати відчити та гутірки, утримувати польсько-українські читальні, уладжувати відповідні курси, забави, польсько-українські театральні вистави, організувати польсько українські хори, імпрези, вечерниці та спільні прогульки, закладати дитячі садки, позичкові та щадничі каси й кооперативи.

Все це на те, щоб „наладнати згідне співжиття та згідну співпрацю поляків з українцями". Йде воно, розуміється, по тій лінії, про яку говорили деякі польські промовці в час цьогорічної сесії сойму та сенату, тобто: „праця при спільному столі". Здаємо собі справу з цієї акції, що змагає до цілковитого розбиття українського організованого життя. Це ще одна, цим разом трохи „модерніша", бо вживає назви „український", спроба „польско-рускєй згоди", що — на нашу думку — закінчить свою діяльність з таким самим успіхом.

Головою головної управи „Х. П.-У. З." став дрогобицький учитель А. Станкевич (вибір на три роки), до управи увійшли (подаємо за „Дзєннік-ом Польск-им"): кс. пралат д-р К. Когуля, учитель Василь Антоневич, дир. держ. ґімн. Тадеуш Каньовський; урядник ф-ми „Петролеа" — Борислав, Василь Помажак; надрадник надлісництва інж. З. Скалецький; шлюсарський майстер Микола Волосянський; урядник ф-ми „Малопольска" — Борислав, Сильвестер Поправський; фізичний робітник ф-ми „Спулка Водна" — Дережиці, Василь Вірт; учитель Антін Мрозек; абс. ґімн. Володимир Мартин; урядник ф-ми „Малопольска" Станислав Чайковський; урядник ф-ми „Малопольска" Станислав Чижевич. Як заступники ввійшли до управи: учит. ґімн. Т. Михальчук, дир. шк. В. Копачинський, ст. секр. суду Яків Пелчинський, урядник „Польміну" Віктор Подоський, столярський майстер Іван Мягкий, брукарський майстер Михайло Петричко.

Між іншими промовцями, що закликали до праці у „звйонзку", промовляв по українськи абс. ґімн. Володимир Мартин, який підкреслював, що „поляки й українці повинні без застережень вступати до цього „звйонзку", де можуть спільно працювати для спільного добра обох братніх народів".

До цієї справи ще при нагоді вернемося.

Образковий імперіялізм.

Львівське „Слово Народове" знову знайшло причину до великого протиукраїнського крику. Якось недавно надрукувало воно замітку п. н.: „Український святий Петро", в якій твердило, що ОО. Василіяни видали образок з подобою св. Петра, на якому

„перший Апостол удекорований ореолом в українських барвах, блакитній та жовтій, та дістав почесний підпис „Український святий Петро".

І далі у цій замітці „Слово Народове" стверджує, що ці образки стягнули, бо

„навіть митрополит Шептицький зжахнувся такого імперіялізму, що захоплює на власність українського руху Князя Апостолів, який чейже не мав нічого спільного з ніякою „Україною".

Вкінці редакція заявляє, що робить заходи, щоб „дістати фотоґрафічну відбитку того документу розшалілої української аґітації".

На цю замітку, як довідуємося з сьогоднішнього „Слова Народового" (ч. 115, з 15-го квітня ц. р.), архівар Василіянського Архіву у Львові, о. Роман Лукань надіслав спростування, в якому стверджує, що ОО. Василіяни такого образка не видали. До цього спростування редакція „Слова Народового" додає від себе:

„Спростування ОО. Василіян містимо і то з уваги на припис закона, який наказує містити кожне спростування, і на те, щоб уможливити ОО. Василіянам заняти становище до факту, що для ОО. Василіян істнував може тільки в області пресових чуток, але для нас був обективною дійсністю. Вдолі містимо фотографічну відбитку подоби „Українського св. Петра", виданої у формі звичайного релігійного образка. На нашій відбитці можна зовсім виразно відчитати напис „Український св. Петро" під подобою обличчя Першого Апостола, обведеною орнаментом у стилі візантійської мозаіки, якої так радо вживають в українському церковному мистецтві. На жаль, фотографічна відбитка не може передати блакитно-жовтих барв, в яких зроблена ціла вінета. Ці коліри — як українські національні барви — надають властивого значіння цілій справі".

Умисно наводимо довші уступи з тієї ендецької писанини, щоб показати, яка це дуже важна справа для ендеків, що хтось там видав такий чи інший образок. Пишемо „хтось там", бо відбитка, яку бачимо у „Слові Народовім", доказує, що це видав хтось, що не знає української мови, бо напис під образком такий: „Украіньский Св. Петро". Кілько маємо сьогодні неукраїнських видавців, що видають „українські", нераз неграмотно написані, молитвенники, образки, тощо... на інтерес. Але не в тому річ, а в тому, що для ендеків — це зараз „розшаляла аґітація україньска", це зараз „україньскі імперіялізм", малошо не „протипаньствова аґітація". Такий дрібний факт, як те, що хтось видав образок з більш чи менш невідповідним написом, служить ендецькому органові за причину до протиукраїнського вереску. Ясно, Це потрібне на те, щоб робити вітер, щоб сіяти протиукраїнські настрої. Тоді всяка причина добра.

—o—

„Небесні птиці"...

(Стаття надіслана).

Нераз доводиться нам бачити людину, що не має ніякого „фаху" ні посади, а ходить собі безжурно, одягається та часто-густо перебуває в ріжних розривкових місцях і кидає грішми на всі боки. Коли запитати, відкіля ця людина бере гроші та з чого так вигідно живе, ніхто не вміє дати конкретної відповіди. Нібито знають усі, що даний тип робить якісь інтереси, але які, ніхто докладно не знає.

Між нами є багато таких типів; усі вони — це якісь „аґенти", „посередники", котрі готові до всяких послуг, до всяких достав, до всякої роботи, очевидно — за гроші. Якщоб це були люди солідні, то, ясна річ, ми повинні радіти, що наш чоловік у сучасних злиденних часах уміє собі дати раду і яка то не булаб праця — заробляє на життя. Але, на жаль, між тими типами є 90 проц. таких „небесних птиць", що живуть лише обманом, що під покришкою аґента чи посередника виманюють від громадян гроші буцім-то на якийсь товар або — що найсумніше — на якісь народні цілі, а в дійсности у свою злодійську кишеню.

Нема дня, в якому не діставалиб наші видавництва письм з ріжних сторін краю, що якийсь тип прийшов до того чи іншого громадянина, представився аґентом даного видавництва, побрав гроші на книжки — і громадянин жде на ті книжки місяцями й роками, а книжок нема: бо той тип взагалі не був представником видавництва і видурені ним гроші — пропали в його кишені.

Справа книгарських кольпортерів є у нас такою болючою раною, що треба її рішуче вияснити й оздоровити. Це лежить не лише в інтересі видавництв, але й усього громадянства, котре дається обманювати ріжним „дурисвітам". Аґенти і кольпортери інших торговельних бранж є більш-менш зорґанізовані, фахово підготовані, там злодійства й обмани вже труднаші (хоч теж трапляються), але в книгарстві та видавничому промислі „працюють" у ролі кольпортерів" люди без підготови, без фахового знання, люди, що шукають лише легкої наживи.

Є ще в нас одна катеґорія „небесних птиць", тим грізніша, що оперує в такій ділянці, яка дає їм широке поле до обману, бо їхня діяльність сягає у сферу нашої вродженої побожности... Маю на думці — колектантів на „будову храмів Божих". Цю справу порушили недавно „Українські Вісти", наводячи конкретний факт, де такі колектанти дають „ричалтово" церкві 10 зол. місячно і за це дістають повновласти від церковного комітету з ріжними печатками, купують собі в жидів кількасотикові образці і продають ті образці по 2 зол., мовляв, тому, що це йде на будову чи украшення церкви.

Подумає дехто: це може відірваний випадок, не треба тут робити стільки шуму, бо цим знеохочуємо громадян від жертв на наші Божі храми, які нам нині такі потрібні! Ні! Це не одинокий випадок. Працюю від кількох літ при Комітеті будови церкви св. Івана Богослова у Львові і доводилось мені не раз і не два стрічати таких типів. Є це просто становчі організація цього роду обманців, котрі „фахово" займаються квестою на церкви. Вони читають пильно часописи, слідкують уважно, де завязується комітет будови церкви і кожний новозаснований комітет дістає „оферти" від таких „спеціялістів". (До речі: є між ними типи навіть не нашої нації, які говорять по українськи та підшиваються під плащик віруючого

українця-патріота). Такі колектанти-квестарі, маючи цілі склади образців, друкують своїм коштом відозви до громадянства, мають своїх постійних наганячів, за котрих платять „убезпечальню", словом: все йде у них леґально, фахово, доцільно, але ціль ота веде не до придбання фондів для омотаного сітями цих дурисвітів комітету будови церкви, лише до придбання фондів на удержання цього апарату та збільшення фондів спритного дурисвіта-підприємця. До мене та до голови нашого комітету (о. крил. Ю. Дзеровича) теж приходили такі фахові підприємці та оферували мені таке:

— Ви дасьте мені лише печатку і підпис на листі леґітимації, а я собі своїм коштом дам зробити стампілію: „Дохід на будову церкви св. Івана Богослова" і вже справа поладнана. Ручу вам (каже до мене), що кожного місяця дістанете 20—30 золотих (!), а це пішки не ходить. — Та я в цю мить зорієнтувався в ситуації, бо бачив, що він зі своєю чередою наганячів продасть місячно найменше 2.000 образців по 2 зол., отже „вторгує" 4.000 зол., а нам дасть 20—30 зол.! Відмовили ми одному і другому і десятому (хоч може між ними був хто з добрими намірами), та якось Господь нам помагає, громадянство шле жертви безпосередньо на адресу комітету і нема в нас поля до попису для отих „небесних птиць", що жирують на жертволюбивости нашого громадянства.

Та мало є таких церковних комітетів, що обходяться без помочи отих гієн. Де члени комітету не вміють або не можуть самі занятися збіркою на свою церкву, то одинокий вихід з тієї справи — наша преса. В пресі можна помістити свою відозву, або видрукувати собі відозву та розіслати її на знані адреси враз із чеками, що принесе певно кращий матеріяльний вислід, ніж при допомозі дурисвітів, які „фахово" займаються збірками на церкви і на цьому полі від давних літ оперують так спритно, що наші церкви користи з тієї квести не мають ніякої, а вони набивають собі кишені легко наживою.

Гр. Марусин.

Британський уряд запросив французького прем'єра і міністра закордонних справ до Льондону.

Британський уряд запросив премієра Даладіє і міністра Бонне до Льондону; запрошення переслав він через свою амбасаду в Парижі і через французьку в Льондоні. Дата виїзду ще не устійнена — треба її сподіватися між 24. і 30. ц. м.

БЛИЗЬКА ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ АНГЛІЇ ТА ФРАНЦІЇ.

Безпосередньою ціллю британської візити є: узгіднити погляди на теперішні політичні питання перед недалекою сесією Ліґи Націй.

Найважнішою справою, яку порушать в англьо-французьких розмовах є: опрацювати теж співпраці збройних сил обох держав. Оба уряди мабуть навіть передбачать спільне командування на випадок війни: провід обєднаних сухопутніх військ обняв би француз, морських і здається також повітряних — англієць.

КОЛИ БУДЕ ВІДОМИЙ ТЕКСТ АНГЛЬО-ІТАЛІЙСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ?

Як твердять у римських політичних колах, англьо-італійський договір опублікують щойно 1 або 2 дні після того, як його підпишуть, себто в неділю або в понеділок.

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ АМБАСАДОР У РИМІ.

Як твердить льондонський „Івнінґ Нюз", у найближчому тижні французький уряд повідомить офіційно італійський про іменування амбасадора в Римі.

Одинокий шлях з Валенсії до Барсельони під обстрілом національної артилерії.

Авас повідомляє: Національні війська що йдуть на схід до моря, заняли в четвер в год. 15. Серверу дель Вестре. Від тої хвилини національна артилерія тримає під обстрілом кілька кільометрів гостинця, який іде вздовж морського берега; є це останній шлях, що лучить Барсельону з Валенсією.

7 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД МОРЯ.

Передні сторожі нац. війська зблизилися на 7 км. до морського побрежжа.

Авас подає, що нац. війська перевели ... та наступ на фронті широкому на 10 км. і ... нулися на 12 км. до моря, займаючи місцев... Ляхана Сан Матео і Сервера дель Маест... Червоні без успіху намагалися спинити ... на лівому крилі.

ЩУРІ ВТІКАЮТЬ З ПОТАПАЮЧОГО КОРАБЛЯ.

Як подає париська преса, агенти ГПУ і ... вітські військові експерти виїхали з Барсе... забираючи зі собою багажі.

—o—

Що писало „Діло" 50 років тому

Ч. 76. Вівторок, 17 (5) квітня 188...

„НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ПАНСЛЯВІСТІВ".

В політичному огляді читаємо про положення Росії: „Коли з початком зими пішла була чутка ... війну, то серед людности далося чути велике ... вовлення, бо всі добачували у великій війні ... тільки економічну руїну. Нагла знижка рубля ... кала страшний переполох і всі побачили, що панс... вїзм зробив зі своїми проєктами повне фіяско ... „національна політика" панславістів на нішо ... лася. У південно-західних губерніях підкопує ... но повагу тієї „національної політики" також ... що проти московщини бореться тут у к р а ї ... ф і л ь с т в о. Нетерпимість панславізму, який ... своїй зарозумілости не признає нічого, що не ... корусьне, не до вподоби українським русинам, ... змагають до самостійного розвитку свого народу. ... ред оком русина що має знаменитий дар спостер... ти і велику частину скептицизму, не сховається, ... панславізм хоче закрити внутрішній безлад і ... шукає зачіпки за границею і спихає всі свої ... на німецьку політику. Так само має русин ... їсь погорди для короткозорости панславізму, ... не бачить, що славянські сусіди Росії, далекі ... го, щоби потонути у братньому московському ... використовують московський рух тільки на те, ... під прапором панславізму добитися своїх ... інтересів".

ПЕРЕХОДЯТЬ НА УНІЮ.

На унію переходять на Буковині люди в ... рі Магалі і Чорнавці. У Раранчі все ще ... кою. Перехід на унію не припиняється і досі ... шло понад 200 осіб. Роздають людям гроші і ... щоб тільки верталися на православ, та все-ж ... вдалося відкупити ледви одну душу за 4 ...

СНІГ ПО БЛАГОВІЩЕННІ.

У дрогобицьких горах упали по Благовіщен... вже два рази сніги і лежали по кілька днів. ... народ заходить в голову, бо важко йому ... довго, більше як сім місяців тримати худобу ... стайні.

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ПАТРІЯРХАТ?

Прага, 15. квітня. До „Гласу Народа" телеграф... ють з Риму, що Ватикан погодився на просьбу ... ти мадярсько-руські греко-католицькі спархії ... владу львівського митрополита.

С. ДРОСТЕ-ГІЛЬСГОФ.

Легковірність.

У державному французькому театрі йшла ґалева вистава із славним Тальмою, що грав ролю Сеїда у Вольтеровому „Магометі". Всі ряди, всі партерові місця, всі льожі у цій святині мистецтва були заняті. Навіть королева Жозефина вихилялася в грацією зі своєї льожі і приймала гордо компліменти своїх двірських звеличників. Довкола сяли ордери та золототкані однострої високих і самоцвіти жіноцтва.

Пані Рустан — жінка багатого париського банкира — хоч цісар Наполеон мало цінив купців називаючи їх „бичем народів" — усе-ж уміла дістатися там, де хотіла і з великим вдоволенням стверджувала раз-у-раз, що багато очей з подивом зупинялося на її льожі. Вона була, правда, настільки чесна, що признавала, що ці погляди йшли не до її особи. Загальну увагу звертали її нараменники ткані самоцвітами. Вона і взяла їх на це до театру.

Нараменники, які банкир Рустан купив своїй жінці на іменини трохи для її приємности, трохи для реклями, щоб побільшити свій кредит, не були такі мистецькі, як дорогоцінні з огляду на кількість золота та смараґдів. Дві широкі стяжки самоцвітів вязані у грецькому стилі блищали за кожним разом новими блисками, коли пані Рустан ними рухала.

Нараз відчинилися двері льожі. Офіцир з цісарської ґвардії з численними ордерами вклонився пані Рустан з усмішкою і заявив, що цісарева Жозефина звернула увагу на чудові нараменники мадам Рустан і висловила бажання, щоб оглянути їх ближче, бо хотілаб замовити такі самі для себе. Пані Рустан аж розплилася від гордощів. Її нараменники звернули увагу цісаревої! Зворушена відчепила один нараменник і передала його офіцирові, що взяв його із глибоким поклоном.

Ясно, що пані Рустан дивилася тепер пильно на цісарську льожу. Вона хотіла бачити, як цісарева буде придивлятися її нараменникам. Але була розчарована, що цісарева ввесь час розмовляла; видно, вона відложила собі цю приємність на пізніше, після вистави.

По театрі банкир Рустан приїхав за своєю жінкою каретою, щоб її відвезти до хати. У кареті він оповідав їй весело таке:

— Уяви собі, які вже тепер трапляються ошуканці! Мій приятель Жіро саме оповів мені, що якийсь ошуканець переодягнувся в однострій ґвардейського офіцира і обійшов ріжні льожі, де прохав дам, щоб дозволили цісаревій Жозефині оглянути їх дорогоцінности, на які вона звернула спеціяльно увагу. Само собою, що в цісарській льожі нічого про це не знали...

Пані Рустан аж упала на подушку карети: „Мій нараменник!"

— Що сталося?!

Вона оповіла з плачем чоловікові, що ошуканець узяв нараменник також від неї.

Рустан був дуже лютий:

— Нечуване! Нараменник, що коштував мене такі гроші! Але-ж ти дурна! Як можна дати себе взяти на таку дурну штуку! Мені щось таке ніколи не трапиться!

Банкир повідомив уранці поліцію про крадежі. На поліції знали вже про інші такі ошуканства невідомого хитруна, якого не могли віднайти.

За обідом сидів Рустан із своєю жінкою ... дуже поганому настрою. Рустанова мала ... вові заплакані очі, а Рустан дозволяв собі ... дальші злобні завваги про жіночу легков... ність та наївність.

На це ввійшов льокай і повідомив, що ... ський поліційний урядовець хоче розмовити ... з паном Рустаном у негайній справі. Уря... вець увійшов до кімнати із двома поліцаями, що зупинилися при входових дверях. Уря... вець повідомив банкира:

— Ошуканця, за яким ви шукаєте, арешт... вали годину тому і при ньому знайшли ... дорогоцінности. Ми хотілиб прирівняти ... менник пані Рустан з найденими дорогоцін... стями, щоб переконатися, чи він від тої ... пари...

— Слава Богу, що ми його зловили! — врадувався Рустан. — Нінето, принеси свій ... раменник.

Рустанова завагалася:

— Чи я справді маю?..

— Само собою! Коли поліція цього ... гається!

Поліційний урядовець вложив нараменник до кишені з портфелем заявляючи, що ... стан мусить особисто зголоситися за ... ником у президії поліції.

Годину пізніше приїхав Рустан ... щоб поладнати справу. На жаль ... йому, що ошуканця досі не знайшли і ... його з поліції не висилали до Рустана ... гим нараменником.

Рустан вертався до дому з похиленою ... вовою. Він думав увесь час над тим, ... словами прийме його тепер жінка...

Перекл. ...

Економічний огляд.

Зорганізуймо збут наших трикотарських виробів.

Цього року, як і в кількох попередніх, у деяких наших повітах улаштовують інструкторки „Сільського Господаря" та „Союзу Українок" курси трикотарства. Ці курси, зокрема в околицях, де люди годують вівці, заслуговують на велику увагу.

Недавно я мав нагоду ближче приглянутися трикотарському курсові в одному з наших підгірських сіл. Зокрема я звернув увагу на вироби із грубої вовни місцевих овець (породи „Цакль"). На цій основі хочу звернути увагу на зрештою між нашими спортовцями добре знаний факт, що светри з нашої грубої вовни — прегарні. Вони теплі і незвичайно сильні. Крім цього завдяки спеціяльно грубому, масивному виглядові роблять вони враження справді вибагливого, дорогого спортового матеріялу. Те саме відноситься до грубих зимових лещетарських рукавиць, грубих спортових скарпиток та шалів.

У звязку з цим насуваються такі думки: светри, вовняні рукавиці і т. п. — це товар, що в нашому холодному підсонні має постійний масовий збут. Сам наш український міський ринок рік-річно відбирає величезну скількість цього товару. Нині є це щонайменше у 98% товар чужого походження. Часто маловартісна тандита.

Чи ми не моглиб засоблюватися всеціло у светри, скарпитки, лещетарські рукавиці і т. п., вироблювані руками наших дівчат з вовни наших овець?

У цей спосіб осягнулиб ми такі користи: 1. Далиб гарний заробіток кільком тисячам наших дівчат. 2. Стрималиб відплив щороку поважної суми в чужі кишені. 3. Сильно причинились би ми до піднесення у нас годівлі овець. Цей момент — найважніший. Годівля овець моглаб стати справжнім богатством наших гірських околиць. Нині стоїть ця годівля у нас на дуже низькому рівні. Розвиток трикотарства причинивсяб дуже до піднесення у нас годівлі овець, бо ствердженим є факт, що найуспішнішим засобом піднесення якоїнебудь годівлі є — корисний збут її продуктів.

Щоб ми могли засоблюватися всі у власні трикотарські вироби, для цього в нинішній вже стадії цієї справи треба передовсім одної передумовини: **звязку трикотарських гуртків по селах із нашими крамницями даної бранжі.** Ширший і тісніший такий звязок моглиб зорганізувати вище згадані наші товариства „С. Господар", та „С. Українок", але велике поле до попису є тут і для приватної ініціятиви. Безперечно, дуже корисну піонірську працю зробив би та водночас гарний кусок хліба здобув би собі меткий організатор-посередник, який був би в постійному контакті з трикотарськими гуртками (і кермував би теж їх працею дотично форм, барв, способів викінчення продукту), відбирав би від них продукт та постачав його крамницям.

Цьогорічний сезон теплого трикотового одіння саме кінчається. Час до другого сезону повинні ми вихіснувати на зорганізування цієї справи. Між іншим заздалегідь треба подбати, щоб гуртки випродукували на осінь відповідну кількість товару.

Наприкінці, у звязку з усім, слід висловити побажання: 1. Щоб наші вище згадані товариства і на майбутнє улаштовували по наших селах трикотарські курси. Зокрема в околицях, де годують овець, акції цій слід присвятити окрему більшу увагу.

2. Щоб ці наші товариства звернули по змозі й окрему увагу на організацію торговельної сторінки трикотарської справи.

3. Щоб наші крамниці завчасу навязали контакт з нашими трикотарськими гуртками і засоблювалися тільки в їх товар.

4. Щоб кожний з нас на майбутнє купував светри, рукавиці, скарпитки, шалики тільки з нашої вовни і вироблені руками наших дівчат.

Я. Татомир.

По новім чвертьріччі праці.

Одна з певніщих прикмет Пром-банку — це часте і чітке звітування. На бажання висилає Управа місячні біланси всім своїм клієнтам і зацікавленим установам чи особам. Перед нами біланс за **перше чвертьріччя ц. р.** Оборотові фонди зросли за три місяці кругло **на чверть міліона золотих** (докладно на 255.034.50 зол., себто до суми 795.896.13 зол.) або в порівнанні зі станом у дні 31. XII. 1937 р. на 47%. Обороти за цей час осягнули 5.381.296.92 зол., себто 52.6% цілорічних оборотів за 1937 р. Грошевий оборот є і надалі **дуже живий** (у березні обернено фондами 2.7 разів!). Загальний оборот у березні — це **найбільший місячний оборот**, який досі занотовано (поверх два міліони зол.).

Найзамітніша позиція в білянсі — **це вклади.** Вони **подвоїлися** в останньому кварталі м. року, а в першім ц. р. зросли знову **на 76%!** (себто з 161.156.68 зол. на 283.389.16). Ще краще підбивається це число в порівнанні зі станом у дні 31. III. м. р., в якім-то дні було на вкладах усього 30.240 зол. Іншими словами: за рік часу вклади збільшилися більше ніж **9-кратно**, а вплив вкладів у першім кварталі ц. р. перевищує більше ніж 3-кратно вплив вкладів у першім кварталі м. р. Денно впливало пересічно в першім чвертьріччі м. р. 170 зол., цього року денно впливає 1.300 зол.

Ці числа набирають окремого значіння, як зважимо, що в березні **переживали інші (чужі) банки дні паніки й масової втечі гроша!** Це і є підтвердженням наших міркувань, висловлених в одній зі статтей економічного огляду, що українські банки **вповні станули у днях паніки на висоті свого завдання.**

Живою і цікавою ілюстрацією до поміщеної недавно в „Ділі" статті **про безготівкові розплати є відповідна рубрика в білянсі.** Гріш на біжучих рахунках є **дуже рухливий**: вечором його вкладають, щоб нераз на другий день рано вийняти. Здавалось би, що такий рухливий гріш не приносить банкові багато оборотових фондів. А проте цифри говорять що інше. І в дні 31. III. ц. р. біжучі рахунки йдуть до білянсу квотою 93.246.80 зол., — а та позиція виказує **постійну тенденцію до зросту** (зріст за останній квартал на 55% або на 61.098.37 зол.!). Зріст цей вказує на **охоплювання щораз ширших торговельно-купецьких кругів сіткою біжучих рахунків.** Це й не диво! Бо й кредитові користі з біжучого рахунку дуже значні: і так кредит з біжучого рахунку є найдешевший та вимагає щонайменше формальностей. В цьому році видано вже з цього понад **два міліони** коротко-речинцевих позичок, себто кредит з біжучого рахунку перевищує чотирократно всі інші роди кредиту.

Докладно **господарення грошем** представляється ось як: На ескомт векслів вплатив Пром-банк 206.863.18 зол. (83% загальної ескомптової суми в 1937 р.) на вексльові позички, кредитами, позички під заставу дрібної зщадности 234.691.78 зол. (76% всіх виданих позичок у 1937 р.), на хвилеві 58.981.70 зол. (49%).

В білансі на 31. III. 1938 вперше фігурує позиція **„нерухомости"** квотою 5.451.37 зол. Є це позиція вплачених як завдаток грошей за **вартісний обєкт**, що його набув Пром-банк на власність у **Бориславі.** По тій транзакції перенісся кореспондент Пром-банку до власного дому і звязки з бориславським торг.-пром. осередком значно затіснилися.

Для повноти образу додаймо ще кілька слів про **зріст власних фондів.** Запасні фонди і резерва на умолення зросли тільки незначно. Зате **уділи зросли помітніше**, хоч їх зріст слабший, ніж зріст чужих фондів; відсотково представляється він числом 29%; в останньому місяці уділи зросли на суму 7.565.70 зол., себто це був **найбільший місячний** зріст з досі занотованих. Є це вислідом Загальних Зборів, які пройшли з помітним успіхом. Крім цього є це віддзеркаленням щораз більшого зрозуміння потреб нашого міщанства серед української суспільности. Слід надіятися, що вплачування уділів **дальше посилиться** і темпо їхнього вплачування зрівняється з темпом зростання інших оборотових фондів. Це й дасть Пром-банкові змогу **скріпити кредитування рідного ремесла, торговлі та промислу.**

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

КОНЮНКТУРАЛЬНІ ГОРОСКОПИ ПОЛЬЩІ НА НАЙБЛИЖЧУ БУДУЧНІСТЬ.

Депресія в світовій конюнктурі, яка триває вже 9-ий місяць, викликає зрозумілий острах і непевність. **Яким способом і якими засобами може Польща оборонитись перед негативним впливом світової господарської депресії?** Таке питання поставив собі журнал „Політика Господарча", попереджуючи свою відповідь дуже песимістичною оцінкою того, що діється в цілой світовій економії світу. Засоби оборони, які цей журнал підсуває Польщі, є досить радикальні.

„Очевидно — пише він — наші оборонні засоби перед світовою конюнктурою дуже обмежені. Коли світова депресія прийме гостріші форми, особливо коли ціни світові впадуть будемо мусіти **піддати ревізії справу теперішнього паритету нашої валюти й елястичнішим зробити курс золотого.** Найкращим зразком буде для нас Голяндія, себто не треба буде заздалегідь впоювачувати нового паритету, бо inakше не можемо втримати нашої конкуренційности. **Девалюація — це велика резерва на погіршення конюнктури.** Отже маємо оброю в руках. Очевидно обезціненя гроша ніколи не повинно йти в парі з інфляцією, тому в випадку про який в цьому моменті говоримо теоретично, мусимо бути готові на поважне зменшення наших інвестиційних плянів.

Дальше радить „П. Г." вести в середині краю політику, яка не утруднювала би закордонної господарської ситуації. Як засоби для цього подає: утримання платень, протикартелеву акцію, зменшення публичних тягарів та ощадність у публичних роботах, що підбивають імпорт і спиняють експорт. Ті засоби можуть втримати кошти продукції в розумних межах і дозволити на оборону перед заломанням конюнктури. Але ще щось підчеркнює „П. Г.", як незвичайно важне: **ведення рішучої політики.** „В останніх двох роках — пише журнал — мала Польща багато щастя. Тепер його буде менше, а через те треба тим більше доброї політики, ясних і холодних голов, опанування нервів, далекосяжности і характеру. Коли те все буде — то можна спокійно дивитись у будучність".

ЗНИЖКОВІ ТЕНДЕНЦІЇ НА ЗБІЖЕВОМУ РИНКУ Й АЛЯРМИ ПРО НОВУ КРІЗУ В ХЛІБОРОБСТВІ.

Всім ще в памяті, як тісно колись вязались низькі ціни сільсько-господарських продуктів з причинами світової крізи. Не диво, що тепер, коли збіжжя на світових біржах виказало поважний спадок цін, долучуючись до депреціяції ключових сирівців (каучуку, міді, цини, цинку і т. і.), теорія про „нову крізу", в яку ввійшов тепер світ, набирає прикмет реальности. Резонанси зниження цін збіжжя на краєвому ринку, викликали зрозуміле занепокоєння. В газетах зароїлось від статтей, в яких автори шукали винуватців сумного явища (спекуляція, помилкова політика уряду, тощо), залунали голоси, щоб відновити вивозові премії на збіжжя (інтерпеляція посла Заклики), а „Час" найшов причиновий звязок між невикористанням загальносвітової поправи в сільському господарстві і культом золотої валюти в Польщі, що — на його думку — погіршує ситуацію тоді, коли ця поправа в світі щезає.

Для **української селянської маси** зниження цін збіжжя в теперішньому моменті, на переднівку, має менше значіння. Зате це значіння зросте незвичайно сильно після жнив, залишаючи глибокий слід у цілій нашій економії і на інших ділянках національного життя. Отож дійсно питанням великої ваги є для нас те, чи хліборобство стоїть перед новою крізою, чи маємо до діла з проминаючими явищами. У хроні-карській нотатці це питання годі вислід обговорити. Маємо надію до нього вернутись, з тим, що голос віддамо комусь із наших фахових сил.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ЕКОНОМІКА ФРАНЦІЇ В УМОВИНАХ НОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ.

Зміна режиму у Франції (якщо про таку зміну вже тепер можна говорити) мусить мати незаперечний вплив на хід дальшої господарської політики. Та саме цей змінений підхід уряду Даладіє до питань суспільних і господарських, скриває найбільші для нього небезпеки. Сьогодні дати собі раду з настроями і домаганнями паризької вулиці, що в часах лівофронтівської влади виросла до могутньої сили, виявляючи небуденну агресивність, не так легко, не зважаючи на те, що більшість населення Франції бажає собі повороту до законности і порядку. Перед новим французьким урядом стоїть величезні завдання: опанувати дезорганізацію в продукції, яка окупаційні страйки довела до буденних явищ, — звеовтати самоволю професійних союзів, — спинити розгуканy більшевицьку пропаганду, — відновити внутрішне довіря, — найти засоби для оздоровлення торговельного біланса і буджету відкидаючи ті марксівсько-протипатріотичні методи, що ними хотів ратувати Францію Блюм і його лівофронтівські приятелі. Занархізована паризька вулиця вже погрожує генеральним страйком і іншими радикальними засобами, розуміючи добре, що в господарських труднощах, що прийняли вже подекуди катастрофальні розміри, новий уряд зможе впоратись тільки тоді, коли започаткує **безоглядну боротьбу з анархією**, що розпанoшилась під плащиком соціяльних прав і соціяльної опіки працюючих мас. Не такі великі господарські таланти, що їх безперечно мають ресортові члени кабінету Даладіє, а радше курс „сильної руки" може поставити гальму небезпечному розвиткові подій у Франції.

Сторінка без політики.

Побачилися по 40 роках.

Кілько то людей розходиться ріжними шляхами по світі і більше зі собою вже не бачаться. Іноді одні про одних забувають і не знають навіть чи вони живуть. Тільки іноді звичайний припадок зводить людей, що їх стежки давно розійшлися, разом. Одна така подія трапилася недавно у Брайтоні. А саме жінка на прізвище Лявра Вельсбрідж стрінулася несподівано зі своїм братом, якого не бачила вона вже більше як 40 літ. Та найцікавіше те, що вона брата відразу пізнала, лиш глянула на нього.

Ціла історія ось як виглядала:

Коли Лявра була ще шестилітньою дівчинкою і її оба брати-близнюки мали всього по 4 роки, померла дітям мати й батько. Дітей узяли на виховання ріжні свояки і від смерти матері вони не бачилися зі собою і не мали про себе ніякої найменшої навіть вістки. Від того часу минуло сорок літ. Перед двома тижнями п-і Вельсбрідж занедужала і мусіла лежати в ліжку. Коли вона могла вже знову виходити, забаглося їй раптом конче поїхати автобусом до міста. Та ледви вона всіла до возу звернула увагу на мужчину, який сидів напроти неї.

Їй відразу блисла в голові думка: „Цеж мій брат!“ Вона заявила те свому сусідові, який справді був її братом Гарієм. Його заскочила ця вістка й він видивився счудований на незнайому жінку. Він не пізнав своєї сестри й не міг зрозуміти, яким чином вона могла його по такій довгій розлуці пізнати та пригадати собі його. Щойно коли незнайома показала жмут волосся матері, який вона завжди при собі носила, він їй повірив.

Гарі Рідлей приїхав у гостину до своїх приятелів у Брайтоні та мешкав недалеко своєї сестри. Щойно при цій нагоді довідалася п-і Вельсбрідж, що її другий брат згинув підчас світової війни.

—o—

Японська ввічливість.

Граф Окімуне Дате, нащадок феодальних володарів Сендаї дав доказ великої куртуазії, віддячуючися за ввічливе приняття, яке стріну ло його предка в Римі 350 літ тому.

В 1613 р. пращур графа Масамуне Дате, теж пан на Сендаї, вислав у посольстві Рокуемона Гасекура з дружиною, зложеною з 200 осіб, в товаристві 40 еспанських місіонарів, до Еспанії та Риму через Мексик.

Коли посол приїхав до Риму, папа Павло V. прийняв його незвичайно ввічливо, прихильно і гостинно. Посол відвідав теж Еспанію.

На згадку тієї родинної події теперішній граф Дате рішив жертвувати Мусолінієві великої мистецької вартости кабінет-робітню в японськім стилю з XVII. ст. Той дарунок вручили тепер маркізові Павлючі, який перебуває саме з італійською місією в Японії, щоби він передав його Мусолінієві.

Фризієр здобув літературну нагороду.

Білгородська Королівська Академія признала цьогорічну літературну нагороду зовсім невідомому авторові фризієрському майстрові Блажевичеві. Нагороду він дістав за повість „Забуті могили“, в якій він описує свої пригоди підчас світової війни, коли сидів в окопах разом з іншими, як звичайний фронтовий вояк. Свою книжку видав автор власним накладом і друкував її теж у малім містечку, в якому мешкав. Можна собі уявити яке було його збентеження та зачудування, коли його повідомили, що книжка опинилася в Королівській Академії і здобула на конкурсі першу нагороду.

Фризієр-автор не покинув своєї професії та далі голить і стриже своїх гостей. У вільних хвилинах він працює над новою книжкою, яка небавом має теж появитися друком.

—o—

Єгипетські гігієністи дбають про.. тютюн.

У рямках реформ нового Єгипту не забули теж і про курців. Органи влади запримітили, що вулицями єгипетських міст ходить дуже багато збирачів тютюневих недокурків. Ці недокурки переробляли відтак у спеціяльних фабричках і продавали, очевидно, по дуже низьких цінах, найбіднішим невільникам цього налогу.

Тепер створили в Єгипті окрему комісію, яка провірює працю всіх фабричок та окремим наказом заборонила торговлю такими папіросками з недокурків. Навіть найбідніші мусітимуть курити тепер папіроски зі свіжого тютюну, очевидно, якщо матимуть на них гроші.

—o—

Обман при іспиті.

У Льондоні, підчас медичного іспиту в Роаль Коледж викрили обман, в якому взяли участь майже всі іспитовані, які хотіли дістати лікарські дипльоми.

Підчас письменного іспиту з психольогії голова іспитової комісії звернув увагу, що в одній менті майже 20 студентів просило одночасно дозволу вийти на хвилину зі салі. Предсідник став підозрівати, що за тим щось криється і вислав за студентами довіреного возьного, який ствердив, що в умивальні був заінстальований скритий телефон, яким студенти користувалися, щоб порозумітися з особами, які їм помагали вийти з клопітливої ситуації підчас іспиту. Крім того за шафою, в якій схована були рушники, знайдено кілька книжок, якими користувалися студенти.

Цілий іспит уневажнили і кількох студентів буде відповідати перед судом за намаганий обман.

Як малолітні повінчалися підступом.

Малолітня (14 літ) американка Марія де Робі та 19-літній Михайло Родріґез із Ню Йорку хотіли конче повінчатися. Та найбільшою перешкодою у зреалізуванні цього пляну був їх молодий вік. Тому вони рішили пуститися на обман. Попросили вони 30-літнього Йосифа Ґалярта і 25-літню Сізі Дельгар, щоб вони дозволили під їх прізвищем взяти шлюб. Підчас шлюбу Марія Робі та її коханий були свідками і користаючи з неуваги священника, який давав шлюб, підписали акт вінчання своїми прізвищами.

Та кожна жінка має довгий язик. І Марія Робі похвалилася перед своїми товаришками, яким чином вона повінчалася. Очевидно товаришки подали цю вістку „довірочно“ далі і „довірочно“ довідалася про цілу справу поліція. Молодята мали чимало з того приводу клопотів, одначе найгіршим ударом для них було те що їх вінчання уневажнили.

300-ЛІТТЯ ФІНЛЯНДСЬКОЇ ПОШТИ

Фінляндська пошта святкуватиме цього р... ку гарний ювілей, а саме 2. червня ... 300-ліття її істнування. В 1638 р. швед... король створив цю державну установу. У ... ку з ювилеєм пошти уладять у Фінляндії ви... давніх поштових марок, листівок та лист... старими поштовими печатками. Той ... ний ювілей зацікавить усіх філятеліст...

—o—

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВА КАТЕДРИ В РАЙ...

Саме тепер почалася в Парижі ви... мистецьких творів з катедри в Раймсі, ... час світової війни перенесли з катедри до ... печного місця. По 24 роках привезли ... до Раймсу. Серед тих творів є ріжні ... твори мистців Альфреда Дірера та Лука... наха.

ШАХИ У ШКІЛЬНОМУ НАВЧАНН...

Відомий шаховий мистець Боголюб... ду українець, який по втечі з СССР осі... стійне в Німеччині і в містечку Тріберг ... жився, дістав тепер сензаційну шахову ... А саме з доручення баденського уряду ... виголошує по середніх школах відчити про ... хове мистецтво, демонструючи при тому ... партії. Його праця входить до пляну пропа... ди шахів серед молоді та війська Третьої ... меччини, яку веде організація „Крафт ... Фройде“.

КРАЩЕ ВОЮВАТИ ПЕРОМ ЯК МЕЧЕМ

Коли архикнязь Карло Людвик програв ... 1668 р. із князем Льотарингії, довідався, ... на зі селянок під Мангаймом говорила ... тьох людей:

„Буду тепер годувати багато гусей, бо ... жаю, що краще, щоб архикнязь воював ... як мечем“.

Тоді архикнязь наказав своїм секре... довідатися про прізвище селянки і відтак ... доручення такого змісту:

„Виявляю ласку селянці зпід Мангайму ... казую начальникові моєї канцелярії ... про те, що тепер і завжди виключне ... доставу пер до моєї канцелярії буде мати ... вона. Виконання цього наказу має приглянути ... ти директор Вольцоген.

Це письмо видали в Гайдельбергу 25 ... ня 1669 р. — Карло Людвик“.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ЕСПАНСЬКА АНЕКДОТА

Молодець полюбив лиху й зарозумілу ... чину. Вона сказала до нього:

— Якщо хочеш, щоб я вийшла за тебе ... муж, віддай мені своє серце на завжди.

Молодець відповів:

— Моє серце є твоєю власністю.

— Віддай мені свій розум.

— У мене вже нема розуму від ... коли я стрінувся з тобою. Я нерозумний ...

— Віддай мені свою честь.

Молодець поблід.

— Хай буде по твому. Візьми ... честь.

Дівчина сказала:

— Тепер я дотримаю обітниці і ... тебе заміж.

Тоді молодець відповів:

— Це неможливе. Ти забрала все, ... мною. Мене вже нема. Я — ніщо і ... же бути твоїм мужем.

ПІЗНАВСЯ

— Як, Петрусю, чи вчитель ... що я тобі вчора помагав при писанні ...

— Не знаю, таточку

— А щож він сказав?

— Він сказав: „Петре, ти стаєш з ... день дурніший!“

ПРАКТИЧНИЙ ІСПИТ

До лічниці приймають сестер ... вимагають від них доказів, що вони ... повідну практику.

Одна з кандидаток заявила, що ... шла практичну школу вдома, бо її ... є футболістами, третій летуном, ... страсною весляркою, батько ... мобілістом.

Кандидатку прийняла комісія без ...

ДИТЯЧА ФІЛЬОСОФІЯ

Данко й Маруся говорять про ... дівчат. Маруся каже:

— Я волілаб бути хлопцем, ...

На те Данко:

— Треба було це перед ... вати, тепер уже запізно.

Китай, Абісинія та Австрія — предметом нарад найближчої сесії Ради Ліґи Націй.

В Женеві оголошено денний порядок найближчої сесії Ради Ліґи Націй, що почнеться 9. травня; на ньому порушать справу Китаю, визнання анексії Абісинії, утікачів з Австрії та кілька адміністраційних справ.

—o—

СССР зосереджує військо на Далекому Сході.

Консулят СССР повідомив подорожні бюра у Шанґаю, що СССР перестав видавати візи на переїзд крізь Сибір. Причина мабуть у тому, що сибірська залізниця перетяжена транспортами війська на Далекий Схід у звязку зі загостренням японсько-совітських відносин.

НОВІ ПОГОЛОСКИ ПРО ЯПОНСЬКИЙ ДЕСАНТ У ПІВДЕННОМУ КИТАЮ.

У Шанґаю знову появилися поголоски, що японці думають висадити десант у південному Китаю. На висоті Амой і Фучіяв зосереджено більшу скількість японських кораблів.

З відчитової салі.

ПРОФ. Д-Р ІВАН РАКОВСЬКИЙ: „АНТРОПОЛЬОГІЧНИЙ ТИП ПОЛІЩУКІВ“.

Семий з черги „Поліський Вечір“ присвячено антропольоґії Полісся. Референт, найкращий наш знавець у цій ділянці, опираючись на археольоґічних даних, дав на вступі прозорий нарис творення окремих рас, племен та типів в Европі від найдавніших часів, звертаючи все увагу на те, що з цього було на Поліссі.

І так у старшій камяній (палеолітичній) добі Полісся могло бути заселене тільки неандрійською, відтак оріняцькою расою. У молодшій камяній (неолітичній) добі є на Поліссі сліди замешкання прафінською та нордійською расою, у старшій бронзовій добі (2000—1400) обі ці раси мабуть злучилися в одну з перевагою фінського елементу, зате у молодшій бронзовій добі (1400—800) виступає т. зв. лужицька культура, що її носієм була мабуть праславянська раса. Мабуть праславянами були теж неври, які за Геродотом жили десь на південому Поліссі.

У римській добі (1—400) Полісся було напевно заселене вже славянами, мабуть нордійського типу. З княжих часів збереглося там одно погребище дреговичів із значним відсотком нордійського типу, які за дослідами Р. Єндика значно ріжняться від первісних славян. Виходить, що це було старе, автохтонне фінське, зчасом пославянщене населення.

Дотично **теперішнього** типу поліщуків нема систематичних дослідів, крім доривочних Вовка, Руденка, Сахарова, Анучіна й Мидлярського. З них виходить що поліщуки навагал темнаві, середнього росту, круглоголові, довголиці та вузьконосі. Є це мішанина типів, як і в цілій Европі, у якій перше місце займає тип **сарматський** (славянський), відтак фінський (головно на півночі), нордійський та динарський (на півдні) В порівнянні з дреговичами є значні ріжниці у користь славянського типу. Тепер південне Полісся має той самий антропольоґічний вид, що й усі інші північні наші землі, а північне Полісся — це заповідник прастарої української раси з дуже давною будовою.

Слухачі з великим зацікавленням слідкували за образом розвою антропольоґічного обличчя нашого рідного Полісся за час довгих тисячеліть і щирими оплесками нагородили шановного прелегента за перший досі конспект цього роду. І булоб справді великою шкодою, якщо він, разом з усіми дотеперішніми відчитами, не вийшов би друком як перший наш науковий огляд Полісся у всіх його культурних та фізичних виявах

НОВИНКИ.

— **Лиси**, пелеринки, краватки з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом. 3229

— **Нововідкрита** крамниця і робітня взуття: Григорій Боднар, Станиславів, Собіського 38.

— **„Говір поліщуків“**. На останньому із циклю „Поліських Вечорів“ дасть виклад на цю тему проф. д-р Іван Зілинський із Кракова у понеділок 18. квітня ц. р., год. 17 (не 18, як досі було) в Музею НТШ. Цього самого дня кінчиться етнографічна вистава „Полісся“ в Музею НТШ. і можна відібрати речі, закуплені з відділу прикладного поліського мистецтва.

— **Чайний вечір.** В неділю 17. ц. м. в год. 19-ій відбудеться в „Молодій Громаді“ чайний вечір при ласкавій участи пань: Лесі Кривіцької, Ірини Яросевичівної і Слави Грибенюківної. Вступ для членів т-ва та учасників клюбу.

— **Чергові сходини** українських адвокатів, членів СУА, відбудуться в суботу 16. ц. м. в год. 7-ій вечором у власній домівці (дім Центробанку) при вул. Костюшка ч. 5. На сходинах виголосить реферат м-р М. Прийма на тему: „З карно-касаційної практики“. Участь членів обовязкова.

— **Українську рапсодію** відомого нашого композитора В. Барвінського виконає симфонічна орхестра львівської фільгармонії на свому X. симфонічному концерті 19. ц. м. в салі Великого Театру. Орхестрою диригуватиме директор фільгармонії з Шевенінґу в Голяндії І. Наймарк. Крім того на концерті виступить як соліст С. Ґольдберґ. Орхестра виконає крім того твори Вебера, Мендельсона, Бетовена і Гольдмарка.

— **Ревію п. н. „Лебедина пісня“** повторюють в неділю 17. ц. м. в год. 6-ій вечором учениці VIII. кл. гімназії СС. Василіянок у Львові у власній салі при вул. Длуґоша 17 а.

— **Не хоче знати української мови.** Повновласник Івана Чопка с. Миколи д-р Р. Лінзенберґ, адвокат з Немирова, дістав відповідь на свою апеляцію від адв. м-ра Петра Бошка з Немирова в українській мові тому, що обі процесові сторони є українцями. Окружний суд у

По широкому світі.

Американський президент Рузвельт виголосив з нагоди „панамериканського дня“ промову, в якій підкреслив приязні відносини між Злученими Державами і латинською Америкою.

Мексик не приняв оферти англійського фінансіста Рікерта, що хотів закупити всю продукцію мексиканської нафти на 5 літ.

Совітський генерал Горбачов, арештований за намаганий замах на Ворошилова, мабуть відібрав собі життя.

Італійці скоро кольонізують Абісинію. В Адіс Абебі 1. січня 1937. р. було 1.600 італійців, тепер там поселилося 10.205 італійців і 436 італійок.

ВАСИЛЬ ТКАЧУК.

ВЕСНА В ДОРІ.

— Весна! — радіють гуцули,
— Весна! — шепоче полонина,
— Весна! — ліс-дідуган повторяє.
— Весна! — і небо віщає, що на ньому сонце розцвілося великою червоною квіткою.

Прийшла весна у золотій бричці, у квітах барвистих, та у вінках зелених. Цілується із смереками, проходжується плаями. Витається зі старими, поважними; до слабих припадає, пахучого зілля дає, а молодих і малих по головах гладить. Беріжками бриндушки-косички й фіялки садить, а в потоках з утіхи хвильки, як котики розбавлені вертяться, підскакують, перевертаються.

І мене весна усміхом манить, хоч на хвилинку очі примкнути та наслухати, як вона шовковистими долонями бере обличчя і пестить, запашними устами цілує безупину.

Виходжу. Насуваю козирок на бік і наче дітвак, заложивши руки до кишені, йду там, де чути дзвінкий голос її, щоб послухати казки її, щоб випити чашу, що подає мені і линим горішкам полежати під старосвітськими дубами.

Входжу в ліс. Вітер-пустотник гойдається на верхах оксамитно-зелених смерік, розкуйовджує причесані березн — збиткується! Зловив і мене за поли, тручає, танцює кругом мене, а потім з диким сміхом женеться в гущавину, в берда холодні й глибокі, там, де мольфарі й чугайстрі зілля смажуть, горшками калатають і на людську душу чигають.

Плаєм-плаєм і на „Камінецьку“ гору прав-цюю.

Кланяюся горі „Маковиці“, що наче багацька дівка гордо стоїть, що вона тут найкраща, найбільша. Витаюся з грунем „Білим Каменем“, що ніби леґінь широкогрудий бадьоро споглядає. Посилаю привіт понурій шпиці „Синячці“, що ще чомусь хмарне чоло має, так наче люта чогось лиха.

Червона квітка сонця розсипає свої листки по землі. У тих листках одні пташки бавляться, інші лежать неповорушно, як мацькі діти в колисках.

Потім свої очі, що сиділи, як дві пташки на шпилях, беру й кидаю в долину та збігаю в село.

Бджола облітає мою голову. Стрясаю головою, щоб „жальце не впустила“ і ловлю її зором. Вона летить у сад і робить кілька коліс над улиями. Старенький чоловік із молочним волоссям бормотить щось під носом, відчиняє маленькі дверцята, щоб і пчоли знали, що вже весна.

Ловлю з верби прутик і чвахаю ним. І хочеться отак, як бувало ще малим, узяти прутик між ноги й бігти й коп-коп! — вдавати, що на коні їду.

Хочу! Але — це роблять оподаль замурзані хлопчиська, а дівчатка половились за руки й якоїсь весільної підспівують. Є між ними й „молода“ є й „дружки“ — от ведуться до „шлюбу“.

Чую як сопілка жалісної виграває, як вівчарі перекликуються, як Прут гупається у високі береги; чую дівочу співанку, просьбу доні до матері:

....Но далас мя' за злісного
Абим панувала;
То дай мя' за війтика,
Абим гонір мала!...

Чую, що старі й малі, птахи й звірі, дуби й смереки, вільхи й берези, груні й полонини, шпилі й яруги, трави й віти, вівчарі й отари пісню весни співають.

І я пристаю до них — і собі — враз із ними співаю гимн весні.

Львові, як апеляційний визначив уже навіть розправу в цій справі до ч. IV. С. а. 591/38 на 6. ц. м. Одначе ця розправа не відбулася, бо адв. д-р Лінзенберг зголосив до окружного суду у Львові внесок, щоб адв. м-р Бошко надіслав відповідь на апеляцію в польській мові. Суд — річ ясна — мусів зажадати відповіди в польській мові і в останній хвилині мусів відкликати розправу. Ось так поступає жид адвокат д-р Лінзенберг з Немирова у справі, де обі процесові сторони є українцями. Тому українське громадянство Немирова та околиці повинно добре запамятати собі таке легковаження української мови паном Лінзенбергом, який живе з українських селян, і віддавати усі справи виключно українським адвокатам згідно з гаслом „свій до свого“.

— **Конфіската „Діла“.** Вчорашнє число „Діла“ (82) підпало конфіскаті за чотири місця зі звіту зі „Загальних Зборів Маслосоюзу“.

— **Будову костела** ім. св. Вінкентія а Павльо у Львові продовжуватимуть по святах. Протекторат над будовою костела обняв архиепископ Твардовський, воєвода Білик і президент м. Львова д-р Островський.

— **Інвестиційний плян Тернополя** — передбачує будову каналізації коштом 1,612.000 зол., водотягів коштом 2,050.000 зол., електричні інвестиції коштом 1,370.000 зол. і будову доріг коштом 1,475.000 зол. На реалізацію всіх робіт треба буде 20 років.

— **Особисті ревізії за неостемпльованими запальничками.** Згідно з обчисленнями управи тютюнового монополю до остемплювання зголошено від липня до вересня 375.000 запальничок, себто дуже малу частину. Тому головний командант поліції доручив, щоб поліція ближче зацікавилася проступками на шкоду державного монополю. Поліція буде забирати при нагоді особистих і хатніх ревізій неостемпльовані запальнички та відсилатиме з протоколами до скарбових урядів. Власників таких запальничок будуть карати таксамо за нелеґальну продукцію і продаж запальничок.

— **Львівська хроніка.** З вікна помешкання на першому поверсі при вул. Вагилевича ч. 9, вискочила на вулицю 37-літня Анна Біль. Важко ранену відвезли до шпиталю. — При вул. Сапіги напроти кіна „Ґражина“ самохід Я. Капера заїхав на ґазову ліхтарню і перекинув її. — З помешкання Стефанії Гайдльової при вул. Мохнацького вкрали їй кульчики з брилянтами вартости 600 зол. Поліція арештувала б. служницю Катерину С. — До синагоґи при вул. Божничій ч. 3 влізли злодії крізь вікно і вкрали свічники та канделябри, вартости 300 зол. — При вул. Зеленій візник Я. Кафльонський упав під віз з цеглою і зломив собі ногу. Його відвезли до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В селі Хлібичин Лісний пов. Коломия невідомі бандити напали на дім шинкаря Пемінґера, вбили дві особи й одну важко ранили. До Хлібичина Лісного виїхав начальник слідчого виділу з Коломиї. — У Брошневі пов. Калуш урухомлено державний тартак, в якому дістало працю 160 робітників.

— **Облави за ворожбитами.** В Ленінграді міліція дістала приказ виловити всіх ворожбитів, бо вони мають більшу популярність ніж комуністичні політичні аґітатори. За ворожбитами найбільше допитуються селяни, які прибувають з тією метою до Ленінграду навіть з дальших околиць.

— **Поліцай на лаві підсудних.** Перед окружним судом у Перемишлі відбулася розправа проти старшого поліцая М. Мазура з Медики за неправильне покористування зброєю і важке ушкодження тіла Владислава Куцеля. Суд засудив поліцая М. Мазура на півтора року вязниці з припиненням виконання кари за важке ушкодження тіла.

— **Зудар двох трамваїв.** У Хожові зударилися два трамваї польський і німецький на західнім прикордоннім перестанку. Оба трамваї ушкоджені, шістьох пасажирів легко ранених.

— **2.122 нових поштових марок** появилося минулого року, себто 664 марки більше ніж у 1936 р. Рекорд здобула Америка, що видала 665 нових марок. В Европі видано 635 марок, в Африці 420, в Азії 310, в Австралії та Новій Зеляндії 90. Зате памяткових марок видала найбільше Европа, бо аж 279, тоді як Америка видала лише 108, Азія 52, Африка 32, Австралія 5.

— **Батько 25-ох дітей.** В селі Нова Саратіка в Бесарабії, німецькій кольонії, мешкає 74-літній кольоніст Яків Вайс. Він має 25 дітей, з яких наймолодше має ледви 3 роки. Щасливий батько має 15 синів і 10 доньок та діждався вже внуків.

— **10 трупів у залізничій катастрофі.** На залізничім шляху Білгород—Рені льокомотива наїхала на автобус, що ним їхали селянки по закупи товарів перед святами. В катастрофі згинуло 5 жінок, 12 важко ранених. 5 зпоміж ранених померло вже у шпиталі.

— **Оніміла відкусивши собі язик.** У Валенсієн у Франції трапився такий нещасливий випадок. По сходах дому сходила Фільомена Бісон, посовгнулась і так нещасливо упала зі сходів, що відкусила собі зубами більшу частину язика. Важко ранену відвезли до шпиталю, де вона оніміла. Побоюються, що нещаслива жінка не буде вже говорити.

— **Автобус смерти.** У стейті Мінас Герес у Бразилії недалеко Бельо Горізонте трапилася страшна катастрофа. Поїзд наїхав на автобус і вбив 14 подорожніх, а кільканацять важко ранив.

— **Прегарний діямант для Грети Ґарбо.** На виставі самоцвітів у Стокгольмі продали 63 каратовий діямант, що є половиною славного діяманта „Реґент“, що належав до королів Франції. Прегарний великий діямант продали за 80.000 корон. Кружляють поголоски, що діямантт купила Грета Ґарбо.

— **Страйк кін у Льондоні.** В четвер вечором почався страйк кінових операторів у Льондоні. Страйк охопив покищо деякі кіна, в яких перестали висвітлювати фільми.

— **Дві міліонерки померли з голоду.** В Баліц у Банаті померли дві сестри Мурані, 80-літні старушки. Лікар ствердив, що обі старушки померли з голоду і виснаження, бо від багатьох років жили у страшній нужді. Якеж було здивування представників влади, коли в помешканні покійних знайшли золоті монети і біжутерію вартости пів міліона леїв. Крім того стверджено, що померші мали дім і велике конто в банках. Маєток обох старушок перевищає міліон леїв.

— **Не миються від 4-ох місяців.** Орґан політичного комісаря червоної армії Мехліса „Красная Звезда“ стверджує, що в багатьох відділах червоної армії, вояки живуть у важких умовинах. У білоруській і київській окрузі вояки не діставали рано кілька днів снідання, бо не було чаю і чайників. У касарнях нема ложок ні посуди. В Києві дали воякам таку ґрудну зупу, що вони відмовились її їсти. В київській окрузі вояки не миються вже від 4-ох місяців, бо нема купалень. „Красная Звезда“ скидає відповідальність за такі відносини на поодиноких політичних комісарів, які повинні дбати про кращі життєві умовини вояків червоної армії.

— **Ріжні вісти.** По Великодні французький уряд призначить нового амбасадора в Римі. — При кінці квітня ц. р. прилетить до Букарешту заграничний підсекретар італійського міністерства летунства ґен. Вале з ескадрою військових літаків. — У найближчому часі підпишуть [illegible] мецько-мадярський торговельний договір. — У Москві помер професор медицини Гете в [illegible] році життя. Гете лікував Леніна аж до остан[illegible]

— **Запір.** Лікарські поваги висловлюються з признанням про успішне ділання природної гіркої води „Франц-Йосифа“ також у людей у пізнішому віці. [illegible] ніх хвилин його життя.

Дописи.

СТРИЙ.

Академічні Вечорі Богосл. Наук. Т-ва у Львові найшли в Стрию прихильне приняття тим більше, що теми й особи прелеґентів уже самі говорили, що від них можна буде чогось цікавого довідатись. І так 8 березня виголосив реферат про бачванських українців о. д-р Костельник. Своїм підходом до теми і представленням муравлиної праці бачванських українців прелеґент немаче давав практичну вказівку, як і нам треба у своїм житті наслідувати ту малу горстку наших братів. Повна саля Т-ва „Сокіл“ у Нар. Домі з великим заціавленням прислухувалась тому рефератові. — [illegible] 3. квітня в салях „Українського Касина“ виголосив прецікавий реферат проф. д-р Микола Чубатий на тему: „Духове обличча Франції у теперішнім часі“. Численно зібрана добірна публика прислухувалась з заворожена виводам референта і певно не [illegible] своє поняття про Францію та її духове обличча [illegible] зі слухачів мусів скореґувати. Думаємо, що [illegible] мічень прелеґента можна буде пристосувати і на нашім ґрунті. Подяка належиться Богосл. Наук. Т-ву і Окр. Відділові св. Андрея у Стрию за улаштування [illegible] вищих викладів.

Сокільський попис у салі Німецького Нар. Дому ([illegible] квітня, год. 6. веч.) зібрав поважне число українського громадянства і головно молоді, що з великим зацікавленням приглядалась гімнастичним вправам при [illegible] ках сокільської орхестри. Як дуже виховую [illegible] такий попис, відчули, здається, всі приявні. Це [illegible] буде подякою і заохотою до дальшої праці для [illegible] ни „Сокола“ з інсп. Кожком у проводі.

Вистава „Мати наймичка“ відіграна аматорським кружком Т-ва опіки над слугами (3. 4. в салі Т-ва „Сокіл“) зібрала поважну скількість переважно [illegible] добродіїв Т-ва, що мали обсервувати, як то [illegible] впливає на тих наших найменших культурно [illegible] серед них; видно було, що й серед найбільш [illegible] іпливих обставин можна зацікавити наші [illegible] чата до праці в культурно-освітнім напрямі. Честь [illegible] хим робітникам!

Шевченківські роковини вшанував Відділ Допомочи Українського Вчительства у Стрию рефератом проф. гімн. О. Цісика: „Шевченко — педаґоґ“. [illegible] (45 членів) вислухали з цікавістю реферату 1) про [illegible] клад Шевченка своєю особою, 2) про ідеї в [illegible] рах, що виховно впливають і будуть впливати на українську суспільність. На другий місяць обіцяв прелеґент зреферувати „Букварь“ Шевченка і [illegible] вартість цього „Букваря“.

Духовний концерт „Дрогобицького Бояна“ у [illegible] кат. парох. церкві в Стрию (10. квітня, год. [illegible]) [illegible] своєю програмою і місцем виступу [illegible] цікавлення. Парохіяльна Католицька Акція [illegible] що в церкві за програмами-вступами зібрало [illegible] їнське громадянство численно, щоб почути [illegible] під проводом о. проф. Сушрука з Дрогобича [illegible] жений з 80 осіб, гарно зіспіваний, творами [illegible] духовної музики й артистичним відданням [illegible] гу приневним дві повні години насолоджуватися [illegible] ми та піднеслими мистецькими почуваннями. [illegible] дохід призначено на розбудову парохіяльної [illegible] З нагоди цього концерту аж тиснеться [illegible] дійсно культурна суспільність? Львів, [illegible] сього життя, мріє про вибудування театрально[illegible] зової салі для українців: Стрий має Народний Дім [illegible] красну салю. Однак у Н. Домі в Стрию [illegible] кіно і всі більші українські імпрези мусять [illegible] ся або в Німецькім Н. Домі, або треба [illegible] ми платити для кіна в Н. Домі. Управа Н. Дому [illegible] вує, що Н. Дім і саля мусять бути [illegible] а українські імпрези не покривають [illegible] амортизації салі; а українське громадянство [illegible] ти власний Н. Дім і салю для себе та своїх [illegible] на це й будувало Н. Дім зі салею. [illegible] годі би подумати, що нарешті зробити [illegible]

Фінал конкурсів. Дня 7. квітня відбувся в [illegible] ні у великій салі фінал конкурсів [illegible] „Просвіти“. Про цей фінал обіцяли [illegible] наші львівські музики, тому почимаю [illegible]

Передмістя Лани живе своїм життям. [illegible] ствина є читальні „Просвіти“, дві [illegible] йде до кращого. Є тут гарний [illegible] проводом п. Гашака, абс. гімн., що [illegible] а церкві. Є захоронка СС. Служебниць, [illegible] отаманик богатих міщан великим способом [illegible] винуте з церковного дому. Є Рідна Школа [illegible] не має приміщення і ютиться в одній [illegible] й одній салі захисту. Кредитово [illegible] Стефчика) розвивається правильно, [illegible]

чоборатина ледви клигає. Мають теж Лапи кілька приватних українських споживчих крамниць, однак нема тут єдности і згоди. Започаткована консолідація громадянства розбилась об нехіть до скомасованої праці кількох міщан. Шевченківські роковини відбули окремим концертом захоронка СС. Служебниць (3. квітня) і Рідна Школа (7. квітня). На відповідне відсвяткування Шевченківських роковин читальнею „Просвіти" старостсво не згодилось, так що 9. квітня відбулись тільки святочні сходини членів, де виголосив реферат абс. тілм. Дерлко і хор читальні відспівав „Заповіт". — Будова Народнього Дому на Лапах конечно потрібна, є вже і готівка в сумі 10.000 зол. Бракує тільки згоди! Здається, що слід би викинути поза зорганізоване життя тих кількох розбивачів, а все може піти добре.

КАЛУШ.

Шевченківський концерт. Заходом філії „Просвіти" і „Калуського Бояна" та всіх культ.-освітніх установ Калуша відбувся 27. 3. ц. р. Шевченківський концерт, що, як і минулими роками, стягнув повну салю людей до „Народнього Дому", що прийшли віддати поклін Тарасові. Між ними цим разом, що слід підкреслити, не забракло нікого з тих, що на такому святі-концерті повинні бути. За теж дійсно дбайливо підготована програма відповідала ній, так сказатиб, з традиції репрезентативній українській імпресі Калуша. Так і видно було намагання дати щось небанальне й не перемелювати те, що чуємо рік-річно. Це пізнати було вже хочби зі слова-реферату д-ра М. Воробця, що в цікавому, не надто довгому слові говорив про доцільність і потребу Шевченкових роковин та про спосіб їх святкування перед 50—60 роками. Хорові точки, всі до слів з поезій Шевченка, виніс „Калуський Боян" під проводом диригента проф. М. Струча. У всіх піснях: „Заповіт" Людкевича, „Лічу в неволі" Січинського, „Сон" Степового і „Садок вишневий" Вахнянина чути було впрдвну руку диригента, що найшов відповідний голосовий матеріял. Зокрема інтерпретація та виконання „Лічу в неволі" було мистецьке і робило помітне враження навіть на лаїках. У сольових точках виступила відома співачка В. Дубрівна, що відспівала „Мені однаково" та „Минули літа молодії". Голосова диспозиція, получена з рутиною і темпераментом, робила те, що публика, забуваючи хвилево, що прийшла на Шевченківський концерт, домагалася надслухів. Інсценізація „За байраком байрак" (М. Петик і М. Когут) та дотра деклямація („Сон" В. Барвича) доповнили програму цієї вдалої імпрези.

ЛЮБЛИН.

Кілька українських родин перенесли в останніх днях з Люблина в дальші міста (до Любартова, Лодзі, Лованви Тарнова). Чи це сталося випадково, чи навмисно, годі збагнути. Відійшли тихі, але добрі члени нашої громади: дир. Березницький, скарб. урядовець Ромашко, інж. Бородайкевич, інструктор співу в курагорії Хмара. Люблинська українська громада попрощала їх гідно, зложивши при цій нагоді кругло 60 зол. на „Рідну Школу" у Львові. Підчас прощання багато присутніх плакало.

Митарства з концертом у честь Т. Шевченка. Українська громада в Люблині вже давно приготовлялася до Шевченківського концерту в Люблині. Та в часі шуму за Литву не хотіли дати дозволу, опісля „радили" влаштувати цей концерт у малій домівці мегалітів. І концерт відтягнувся. Цікаво, що то за причина, бо досі рік-річно був в Люблині Шевченківський концерт у більшій салі і ніхто не робив перешкод.

Роздмухують справу Гриньків. Архикатолицький Люблин розвісив у неділю 10. ц. м. по стінах своїх мурів та державних великі оголошення „служби молодих О. З. Н. Округу Люблін". В них оголошеннях подають до відома, що „вельботисячна рнепа врущових врупіля на лоно польського народу і вселенської католицької"; відчислюють, що за 3 місяці прибуло 5.000 (сілью пересолили!) „мазрущових". Натякають на Гриньки й ін. „конвертитів" та закликують, щоб складати гроші на молитовники і польські книжки, які мають дістатися під опіку кожного „конвертита", головно в Гриньках.

ДРОГОБИЧ.

Руханковий показ „Сокола" в Дрогобичі. В неділю 10. ц. м. Сокільське гніздо в Дрогобичі відбуло руханковий показ на сцені українськоі гімназії. Вечір почався точно (це мабуть перша українська імпреза, що почалася точно в Дрогобичі — громадянство до того ще не привикло) при кількох вільних на салі місцях, що його взяв заст. начальника гнізда побр. Андріївський голові Т.-ва побр. А. Максимовичеві. До звіту ставуло 45 осіб, у тім 12 побр., 18 учениців і 15 посестер. В черги побр. Максимович здав звіт начальникові „Сокола-Батька". По привіті і приветнім „Гаразд" відспівали присутні сокільський гимн. У черговій точці побр. м-р Черенко виголосив реферат про завдання й цілі сокільської організації. В дальшій точці 8 руханків виконало 8 вільноручні вправи „Зрив" досить добре (де решта руханків?). Симпатичне враження викликав ритмічний прорух посестер (12 осіб). Добрий запасток на руханків знаходиться в II. рою побратимів, що вправляли (7) на поручні в початковому ступні. Дуже гарно відтанцювали козачка побр. Андріївський і посестра Заблоцька. Вежі побратимів виведено дуже гарно й ефектовно. Ритмічним танком посестер (трохи за сумна мельодія) закінчено першу частину показу. Точки чергувалися скоро, так, що аж видці питали, чого соколи так спішаться. По перерві вправляли два відділи на поручні: наперед 7 посестер, що виказали велику силу та справність на тому тяжкому приладі (Борисівна, Морозівна); вправляли вони в середньому й вищому ступні; потім побратими (7), що вправляли на висоті середнього ступня. На перше місце вибивається дуже добрий Андріївський. Пізнати добрий вишкіл, бо всі гарно викінчували вправи. У вільноручних вправах посестер (12) „У лісі літом" було пізнати великий вклад праці руховичок над справним викінченням тяжких елементів. У доліжкових вправах побратимів (4) пописувався своєю силою побр. Ілюс. Дуже добра була коломийка на дві пари в оригінальних гуцульських строях. Як бачимо, сокільські гнізда дорожать українськими нац. танками і вправляють їх самі та пропагують назовні. Стилево виведено вежі посестер. Живим образом, що представляв усі роди спорту та національним гимном закінчено це направду гарне й оригінальне свято. Жаль, що публики було мало і що є недобір. З морального боку гніздо піднеслося і може бути горде на свою працю. „Сокіл-Батько" заступали побр. О. Вальчик і побр. В. Тихолів.

Ддз.

Спорт.

СКЛАД УКРАЇНИ НА МЕТЧ З БУДАФОКОМ.

До сенсаційного метчу з мадярською ліговою дружиною Будафок-ом виступить Україна в такім складі: Босий, Воробець, Мікльош; Ровинець, Гошовський, Красівський; Богурат, Тихолів, Мікльош, Скоцень і Мацоцький. Як бачимо, склад найкращий, який під цю пору може Україна виставити і при тому слід признати, цей склад дуже мудро змонтований. Тому можна сподіватися, що дружина чорно-червоних загра є д. добре і здобуде якнайкращий вислід. Метч України з Будафоком відбудеться в неділю 17. ц. м. в год. 4. попол. на грищі Погоні. Передтим відбудуться змагання молодших дружин.

В понеділок 18. ц. м. гратиме львівська Погонь із Будафоком теж у 4. год. попол. Як передметч відбудеться в год. 2. попол. стріча — Україна — Стиселщ за мистецтво юніорів.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Зоря — Степ. Перший цього року товариський метч обох наших Ц-клясових дружин відбудеться в неділю в год. 2. попол. на площі Сокола-Батька. Обі дружини кандидати на мистців у своїх групах і вони обі стрінуться ймовірно у фіналах Ц-кляси. З тієї причини недільний метч справді заповідається сенсаційно. Котра дружина ліпша?

Хто здобуде футбольне мистецтво в поодиноких державах. Майже у всіх краях кінчаться вже футбольні мистецтва. На Мадярщині майже певним мистцем є вже Ференцварош. Друге місце займає Гунгарія, третє Уйпешт. Мистецтво б. Австрії признано Рапідові, друге місце зайняв Спортклюб, третє Австрія. В Італії черговість гори табелі така: Ювентус, Амброзіяна, Трієстіна. У Франції веде Сошо перед ФЦ Сет та Олімпік Марсей. Три найкращі дружини Югославії — Білгородський С. К., ГАСК і Градянський. У Швайцарії перше місце займає ФЦ Люгано, перед ФЦ Базель і Грасгопере. У першій Англійській Лізі перше місце займає Ерсенел, друге Престон. У II. Лізі на першім місці стоїть Астон Віля. Лідером Шотляндії є Цельтік.

—o—

На допомогу студентству.

Виказ дальших жертв.

Зложили в золотих: **Одноразові датки по 100:** т-во „Просвіта", Львів; О. Левицька і С-ка, Львів. **По 50:** Р. С. У. К., Львів; Пром-Банк, Львів, о. Кікта Юрій (збірка), Ярослав; інж. Тищенко, Здолбунів. **По 15:** Адм. часоп. „Мета", Львів; кооп. Єдність, Болехів. **По 10:** д-р Гинилевич Ярослав, Львів; „Народня Торговля", Львів; службовики „Маслосоюзу", Стрий; дир. Фізир, Добромиль; о. Микола Білецький, Пацьків. **По 5:** Юринець Льонгин, Шидлів; церква, Куропатники; гр.-кат. парох. уряд, Велдіж; гр.-кат. парох. уряд, Жупане; проф. М. Федевич, Перемишль; Коцур Іван, Варшава; о. Маринович Осип, Військо; Марія Панейківна, Львів; чит. „Просвіти", Залісьна Воля; о. Процьо Йосиф, Снятин; д-р Муринюк Михайло, Снятин; о. Гураль Іван, Водники; Українбанк, Рава Руська; кооп. „Самопоміч", Книгиниці; д-р Кульчицький Лесь, Львів; радн. Рак Антін, Львів; о. Гаврик Іван, Рогатин; Філія „Просвіти", Добромиль; чит. „Просвіти", Військо. **По 3:** Скрентович Володимир, Галич; О. С. К., Добромиль; д-р Паславський Василь, Добромиль; о. Зиновій Кузьмович, Соколівка. **По 2:** Галецький Борис, Гоща; Білинська Вікторія, Бережани; Бучинський Степан, Озірна; Марцюк Зиновій, Озірна; Чмелик Іван, Дубравка; о. Онишкевич Степан, Купновичі Нові; о. Моровик, Жабє; Кружок Р. Ш., Добромиль; радн. Яворський Йосиф, Добромиль; Рейнарович Осип, Добромиль; д-р Білецький Юрій, Добромиль; д-р Антоневич Степан, Добромиль; гр.-кат. парох. уряд, Лопушани; о. Роман Бачинський, Раків. **По 1:** Ільницький Ярослав, Львів; Миронюк Іван, Дмитрів; Марія Мудра, Добромиль; дир. Кармазинський, Добромиль; м-р Терликовець Зиновій; о. Юліян Паук, Дуба. **По 0.50:** інж. Ржевський Теофіль, Львів; інж. Турко Григорій, Добромиль. **Ріжні:** гр.-кат. деканальний уряд (збірка), Бережани 40; громадяни Рави Руської 28; службовики „Дністра", Львів 36.50; працівники „Фортуни Нової" 30; д-р Дзерович Маркіян, Львів 23, о. Курчаба Петро (збірка), Чорний Острів 25.05; службовики фірми „Будучність", Тернопіль 21.05; гр.-кат. деканат (збірка), Болехів 23; II. С. К. Бучач 20; д-р Слюзар Роман (збірка), Бучач 19.42; Філія „Союзу Українок", Копичинці 8; учні Р. Ш. в Яворові 6; збірка з Рави Руської 6,20; збірка з Корнів 5.40; Марія Тимків, Жабє 4; гр.-кат. церква, Григорів (панахида за Крути) 3.21; д-р Лаврівський Володимир, Бережани 2,50; дир. Чорнієк Степан 1.50; церква в Цепевій 4.40; церква в Мечищові 4.61; о. Богдан Озрімович, Заводів 10.50; о. Іван Мацюк, Бакінці 2,90; о. Володимир Слободян, Рінно 4.30. Загальна сума датків **984.54 зол.**

Всім П. Т. Жертводавцям складаю щиру подяку.

За Академічне Душпастирство:
о. д-р Іван Гриньох,
Львів, пл. св. Юра 5.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК. Місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Річник VI. Кн. 4. За квітень, 1938. Львів. Зміст. Ю. Клен: Київ. — В. Я.: Уривок. — С. Кушнірешко: Горнасити. — М. Грива: *** — Л. Мосендз: Останній пророк. — В. Пилипчук: Ідеольог нової Білорусі? — Р. О.: Шарль Моррас і французький націоналізм. — Т. С.: В гостині у масонів. — В. Д. Гобард: Чи буде Африка причиною нової війни? — Курт Ріс: В голівудській кузні. — В. Доннов: Відень і Київ. — Гордій Явір: 12. березоля. — Олена Теліга: Сліпа вулиця. — ***: Московський процес. — Освальд Бургардт: Царство сатани. — Ільво Бут: Грицько-фільософ і його пан. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ДЗВОНИ. Літературно-науковий журнал. Рік 8 Ч. 1—2 (82—83). Січень—лютий, 1938. Львів. Зміст. Н. Королева: „Була іна Русь стародавна". — Ш. Руставелі: Витязь у тигровій шкурі (переклав М. Бажан). — — Д-р Б. Пачовський: Грузія та її епопея. — Проф. М. Чубатий: Відродження католицтва у Франції (обсервації та рефлексії з подорожі). — О. Мошура: У вікні. — Б. Т. Садовський: Народові. — О. Самойлович: Еміграгійське. — о. д-р С. Семчара: Релігія як основа людського життя (докінчення). — В. Залозецький: Українське деревляне будівництво і його відношення до історичних стилів (докінчення). — Д-р Василь Левицький: Дмитро Бортнянський. — Н. Чума: Французькі літературні нагороди. — В. Королів-Старий: Мертві вперед. — Хроніка. — Рецензії. — З преси і журналів. — Нові книжки.

ШЛЯХ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ. Тримісячник. Орган „Взаїмної Помочі Українського Вчительства". Річник XI. Ч. 5. Жовтень—грудень 1937, Львів. Зміст. І. Филипчак: Школа в Гордині. — Гр. Терлецький: Кореляція в навчанні. — Е. Врецьона: Які варстати праці та як закладати. — Д. Сокульський: Педагогічна культура. — З нових педологічних дослідів. — Огляд педагогічного, виховного й освітнього руху. — Критика й рецензії. — Бібліографія.

Театри.

Великий Театр:

Субота 16. 4. вистави нема.
Неділя 17. 4. год. 7.30 „Роз-Марі".
Понеділок 18. 4. год. 3.30 попол. „Роз-Марі"; год. 7.30 „Роз-Марі".
Вівторок 19. 4. X. симф. концерт, диригент: Ігн. Нойманн, соліст: Ш. Гольдберг.
Середа 20. 4. год. 7.30 „Роз-Марі"
Четвер 21. 4. год. 7.30 „Роз-Марі".

Театр Ріжнородностей:

Субота 16. 4. вистави нема.
Неділя 17. 4. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".
Понеділок 18. 4. год. 3.30 попол. „Подружжя, яких мало". Год. 7.30 „Подружжя, яких мало".
Вівторок 19. 4. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".
Середа 20. 4. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".
Четвер 21. 4. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КАЛУШ:
17. IV. Лісова пісня.
18. IV. Орфей у пеклі.
19. IV. Невольник.
З Калуша іде театр до Станиславова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЯГОЛЬНИЦЯ.
16. IV. Маруся Богуславка.
17. IV. Мазепа.
18. IV. Гетьман Полуботок.
19. IV. Ой не ходи Грицю.
20. IV. Шалений муж.

КІНА.

АПОЛЬО: „Голгофта".
КАСІНО: „Голгота".
КОПЕРНИК: „Голгота".
МЕТРО: „Доя Боско" реліг. фільма.
ПАКС: „Голгофта" пасійна фільма.

ФОТОПЛЯСТІКОН: (пл. Марійська 5). „Югославія".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7): „Америка".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 16. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Музика з пл.; 14.45 Вагнер із пл.; 15.15 Програма на завтра; 15.20 Технічна скринька; 15.30 Театр Уяви для дітей; Оповідання про залізодушного лицаря Готфріда; 16.00 Монюшко: „Дерево хреста" у вик. хору; 16.15 Твори на скр. і орг.; 16.50 Актуальна гутірка; 17.00 Страсти та Воскресення, містерія з муз. І. Чеха; 17.45 Наша програма; 19.00 „Чудо на пустині" авд. для дітей на осн. Лягерльоф. Радіова сутора; 20.00 Вечір спогадів, орх., сол., хор, 21.30 Масканї „Кавалерія Рустікана" оп. Масканія у вик. артистів міланської Ля Скалі, після опери Ост. вістки, Метеорольог. комунікат; 23.00 Сальонова музика з плит.

Неділя, 17. квітня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.05 Що чувати серед хліборобів; 8.20 Військ. орх.; 9.00 Трансм. з Ватикану канонізації А. Боболі; 12.00 „Великдень" опов.; 12.20 Музика. спів; 14.30 Весела авд. для дітей; 15.00 Авд. для села; 15.30 Нар. капеля, пісеньки; 17.30 „Великдень віленського ярмарку"; 18.00 Великодній переклад..., муз. авд.; 20.00 Великдень на суші й морі, словно-муз. авд.; 20.45 Програма на завтра, біжучі вістки; 21.00 „Та йой" вес. авд.; 21.30 Солісти: скрипка, форт.; 22.30—24.00 Танк. музика з пл.

Понеділок, 18. квітня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8,05 Концерт сальон. орх.; Після богослужения в год. 10.30 З оперової музики, пл.; 11.10 Муз.-літ. авд. 12.03 Муз. поранок: симф. орх.; 13.00 Запрошую зеленим вином, авд. для дітей; 13.20 Розр. концерт; 15.00 „Дингус-Змігус" словно-муз. авд.; 15.25 Розр. концерт у вик. сільської орх., спів; 16.00 Театр Уяви: „Як опришок Головач убив боса"; 16.30 Віол. речитал; 17.00 Орх., спів; 19.00 „Сьмігус на Личакові" розр. концерт; 20.00 Спортові вістки; 20.15 „Весела вдова" оп. Легара, у перерві коло год. 21.00 Веч. вісник; 22.30 Легка музика з пл.; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Танк. музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 16. квітня 1938.

БЕРЛІН 15.30 Пісні, 18.00 Улюблені мельодії, орх., 19.10 Оп. мельодії; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні; БРЮСЕЛЬ ФЛ. 21.00 „Драма Христа" орат. Беноа, 22.10 „Марітана" оп. Валясі; БУДАПЕШТ 12.05 Вок. концерт, 13.00 Орх., 17.30 Форт. 18.40 Віол., 21.15 22.00 Циг. муз.; ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Розр. концерт, 19.10 Форт. концерт ес-дур Бетовена; КОШИЦІ 14.00 18.50 Вістки, 18.00 Академія самоосвітнього кружка учеників руської реал. гімназії в Мукачеві; МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.30 Розр. концерт, 21.00 Орх., 22.00 Голоси світа; ПРАГА 16.30 Концерт хору, 17.55 18.00 Театр Уяви (нім.), 22.30 Джез; РАДІО ПАРІ 19.00 Форт., 19.15 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Театр Уяви, 21.10 Кабарет, 22.05 Симф. музика, з участю хору; РИМ 17.15 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Клеопатра" опера Армана Ля Роза Пароді; СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 19.15 Форт., 20.15 Спів, 20.45 21.00 Концерт.

Неділя, 17. квітня 1938.

БЕРЛІН 16.30 Муз. дрібниці, 19.25 Розр. музика, 20.00 21.00 „Весела вдова" оп. Легара; БУДАПЕШТ 12.40 Концерт оп. орх., 17.00 Циг. музика, 19.00 Орх. концерт, 22.45 Військ. орх.; ВІДЕНЬ 11.30 Нар. мельодії, 13.00 Розр. музика, 14.00 Великодні звичаї, 18.15 Бургенляндські нар. пісні, 19.10 20.00 21.00 „Дум Гольденес Нюферль" оперета Штольца, 22.30 Танкова музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Дуэти орх., 17.00 „Дас Гашейзі" ком. Фенца, 20.00 21.00 Вес. вечір; КЕЛЬН 19.30 20.00 21.00 „Нилаш" оп. Д' Альбера; КОШИЦІ 18.00 Гутірка, пор; МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Комедія, опісля танк. музика; ПРАГА 11.20 Симфонія „З нового світа" Дворжака, 15.35 Словацькі нар. пісні, 16.40 Військ. орх., 19.30 21.00 „Цілунок" оп. Сметани; РАДІО ПАРІ 19.02 Сцени, 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Міса Солемніс" д-дур Бетовена; РИМ 17.15 Розр. програма, 21.00 22.00 Інстр.-вок. концерт; СОФІЯ 19.00 Пісеньки, 19.30 Форт., 20.00 Спів.

Понеділок, 18. квітня 1938.

БЕРЛІН 9.30 Фрагменти з Гетового „Фавста", 20.00 21.00 Вес. свят. вечір із участю орх. і сол.; БУДАПЕШТ 13.40 Циг. музика, 15.10 Військ. орх.; 18.40 19.00 Спів. ВІДЕНЬ 12.00 Симф. концерт, 15.30 Смичк. квартет е-моль Бетовена, 18.00 Нім.-австр. музика, 19.00 20.00 21.00 22.00 „Дон Карльос" оп. Верді; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.00 21.00 „Ніч у Венеції" оп. І. Штравса; КОШИЦІ 18.00 Гутірка про руську гімназію в Ужгороді, орх., шк. хор; МІЛЯНО 17.15 Арфа, 20.30 Розр. музика, 22.45 Танк. музика; МІНХЕН 18.30 19.00 20.00 „Палєстріна" муз. лег. Пфітцнера; ПРАГА 16.25 Давні патріотичні пісні, 21.15 Концерт орх., форт.; РАДІО ПАРІ 19.30 Вок. дуети, 19.45 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 23.00 Опера; РИМ 20.30 Розр. музика, 21.00 Вок.-інстр. концерт; СОФІЯ 18.00 Рел. музика; ТАЛІН 18.35 „Останній вальс" оп. О. Штравса (у скороченні).

Радіокутик.

ВАЖНІ ЗМІНИ У ПРОГРАМОВІЙ ДІЛЯНЦІ ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ.

Більші чи менші успіхи в пропаганді радіофонії взагалі, в великій мірі залежні від радієвої програми.

Добра, якслід обдумана, відповідно складена програма находить ширший, приємний відгук у всіх, що слухають радія. Коли ж програма складена невідповідно необдумано, тоді маліє зацікавлення радієм, а вслід за цим радієвий слухач, що хотів тільки раз розчарувався, набирає до радієвої програми упередження. Отже в інтересі радія і радіоабонентів лежить те, щоб радієва програма постійно була складена якнайкраще, якнайвідповідніше, одним словом, щоб була під кожним оглядом цікава.

Передумовою до складення таких програм є відповідно їх обдумати і розплянувати. А це осягнути можна виключно при помочі відповідно розложеного часу. Вповні свідома цього Дирекція Польського Радія від недавна завела дуже потрібну і під кожним оглядом корисну новинку. А саме вирішила, що почавши від лютого ц. р. програму укладається за 7 (сім) тижнів вперед. Наприклад: авдиція, що має відбутися 1. червня, мусить бути представлена програмовому референтові вже з початком квітня. Таке вирішення у практиці дуже важне і корисне. А саме програмовий референт маючи на 7 тижнів раніше текст авдиції, може якслід її опрацювати, передумати та коли не надається — в пору відкинути. У зв'язку з цим треба всякого роду проєкти на авдиції мовні, музичні тощо — пересилати заздалегідь за 7 тижнів до українського референту Польського Радія. Тоді і радіо зможе пристосуватись до бажань своїх слухачів.

БІРЖА.

Львів, 15. квітня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.67 89.20, Доляри американські 5.29.50, 5.27.00, Доляри канад. 5.27.50—5.25.00, Фльорени гол. 295.54—293.80, Франки фр. 16.95—16.45, Франки швайцарські 122.15—121.55, Фунти анґл. 26.51—26.35, Гульдени данц. 100.25—99.75, Корони ч. 14.03—13.90 Корони дан. 118.35—117.50 Кор. норв. 133.23—132.25, Корони шв. 136.64—135.65, Ліри італ. 24.10—23.00, Марки фінлян. 11.72—11.25, Марки нім. 107.00 — 103.00 Шилінги австр. 80.00—84.00, Тель-Авів 26.20—25.95, Марки нім. срібні 120.00 — 115.00

Акції.

Банк Польський 116.00, Цукор. 34.00 Вуголь 30.50, 29.00, Ліліпоп 70.00, Можеля 13.00, Островець 55.25, Стараховиці 38.25, 33.00, Габербуш 47.00.

Папери.

4% ліп пров. внутр. 65.00, 65.25, 3% інв. 1 сер. 82.00 серія 91.25, 3% пос. ін. 2 сер. 81.00 серія 90.25, 5% конверс. 69.50 прем. дол. 42.00, 4% консол. 67.50

Тенденція сильна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 15. квітня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 3.55 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3.60 зол.
молоко . . . . 18—19 сот.
(яйця копа) . . . 3.00 зол.

Тенденція на масло звишкова, на молоко й яйця сильна.

ОПОВІСТКИ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ на час Страсного тижня і Великодних Свят у храмі Св. Спаса, Неділя 17. квітня: Утреня в годині 6.ій рано. По Славословію коло год. 7-ої свячення шуток. Сповідь від год. 6-ої рано. Зрештою порядок богослужень, як звичайно в неділі. **Понеділок 18. вівторок 19 і середа 20. квітня:** Сповідь від год. 7-ої рано. В год. 7.30 Часи, по часах Служба Божа Преждеосв. Дарів. **Четвер 21. квітня:** Сповідь від год. 7-ої рано. В год. 8.30 рано соборна Сл. Б. Василія Вел. з Вечірнею. В год. 6.ій вечір: Страсти; підчас страстної відправи сповіди нема. Увага: На час читання Страстей і на Воскресну Утреню вірні можуть купити потрібні; свічки в церкві. **Пятниця 22. квітня:** В годині 9.ій рано Царські Часи, Вечірня, відтак коло год. 10.30 Винесення Плащаниці. В год. 6.ій вечором Надгробна Утреня. **Субота 23. квітня:** В год. 9.ій рано Сл. Божа Св. Василія Вел. з Вечірнею. В год. 5.30 вечором Надгробне і положення Плащаниці на Престолі. В год. 6-ій вечором Обхід і Воскресна Утреня. **Неділя 24. квітня — Воскресення Христове:** В год. 6.ій рано братська читана Сл. Божа Братства М. Б. Н. П. В год. 7-ій і 8.ій читані Сл. Божі. В год. 7.30 благословлення пасок. В год. 9.ій соборна співана Сл. Божа (без проповіди). По співаній Сл. Б. (год. 11) остання читана Сл. Б. (12-тка). В год. 5.ій попол. Вечірня і проповідь. **Світлий Понеділок і Світл. Вівторок 25. і 26. квітня:** порядок богослужень, як звичайно у свята. Увага: В Томину неділю 1. травня на Вечірні початок Майських Богослужень.

За редакцію відповідає Олександер Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло".

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.